

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 21.1.2003
COM(2003) 15 τελικό

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

**προς την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή σχετικά με τις εγγυήσεις που
καλύπτονται από το Γενικό**

Προϋπολογισμό - κατάσταση στις 31 Δεκεμβρίου 2001

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ προς την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή σχετικά με τις εγγυήσεις που καλύπτονται από το Γενικό Προϋπολογισμό - κατάσταση στις 31 Δεκεμβρίου 2001	1
Μέρος πρώτο: Τα γεγονότα που ακολούθησαν την υποβολή της έκθεσης στις 30 Ιουνίου 2001, η κατάσταση των κινδύνων και οι εγγυητικές παρεμβάσεις του προϋπολογισμού	5
1. Εισαγωγή: Φύση των συγκεκριμένων πραξέων.....	5
1.1. Πράξεις με μακροοικονομικούς στόχους.....	5
1.2. Πράξεις με μικροοικονομικούς στόχους.....	5
2. Τα γεγονότα που ακολούθησαν την υποβολή της έκθεσης στις 30 Ιουνίου 2001	5
2.1. Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γιουγκοσλαβίας	5
2.2. Εγγύηση της Κοινότητας προς την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων για τα δάνεια υπέρ σχεδίων στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γιουγκοσλαβίας	6
2.3. Εγγύηση της Κοινότητας προς την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων για τα δάνεια υπέρ σχεδίων στη ρωσική Λεκάνη της Βαλτικής Θάλασσας.....	6
3. Η κατάσταση των κινδύνων	6
3.1. Τρέχον υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2001	7
3.2. Μέγιστοι ετήσιοι κίνδυνοι για τον κοινοτικό προϋπολογισμό: πράξεις που έχουν εκταμιευθεί στις 31 Δεκεμβρίου 2001	8
3.3. Μέγιστοι θεωρητικοί ετήσιοι κίνδυνοι για τον κοινοτικό προϋπολογισμό	8
4. Ενεργοποίηση των εγγυήσεων του προϋπολογισμού	12
4.1. Πληρωμές από τα ταμειακά διαθέσιμα	12
4.2. Ενεργοποίηση του Ταμείου Εγγύησης.....	12
4.3. Καθυστερημένες οφειλές στις 31 Δεκεμβρίου 2001	12
5. Ανάλυση της θεωρητικής ικανότητας της Κοινότητας για δανειοδοτήσεις και εγγυήσεις υπέρ τρίτων χωρών	13
6. Κατάσταση του Ταμείου Εγγύησης στις 31 Δεκεμβρίου 2001	14
7. Σχετική σταθερότητα	15
Μέρος Δεύτερο: Εκτίμηση των Δυνητικών Κινδύνων: Οικονομική και Χρηματοπιστωτική Συγκυρία στις τρίτες χώρες με τις οποίες έχουν συναφθεί οι πλέον σημαντικές δανειοδοτικές πράξεις	17
1. Εισαγωγή.....	17
2. Υποψήφιες για ένταξη χώρες	17

2.1.	Βουλγαρία	17
2.2.	Λιθουανία.....	18
2.3.	Ρουμανία	19
3.	Δυτικά βαλκάνια	20
3.1.	Βοσνία και Ερζεγοβίνη	20
3.2.	Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γιουγκοσλαβίας	21
3.3.	Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας.....	22
4.	Νεα ανεξαρτητα κρατη	23
4.1.	Αρμενία	23
4.2.	Λευκορωσία	24
4.3.	Γεωργία	24
4.4.	Μολδαβία	25
4.5.	Τατζικιστάν	26
4.6.	Ουκρανία.....	27
5.	Άλλες τρίτες χώρες	29
5.1.	Αλγερία	29
	Κατάλογος συντομογραφιών.....	30
	Παραρτημα.....	31
1.	Ερμηνευτικές σημειώσεις σχετικά με την κατασταση των κινδυνων που καλυπτει ο κοινοτικός προϋπολογισμός	31
1.1.	Πίνακες 1 έως 3.....	31
1.1.1.	Επιτρεπόμενο ανώτατο όριο (πίνακας 1).....	31
1.1.2.	Τρέχον υπόλοιπο (πίνακας 1).....	32
1.1.3.	Ετήσιος κίνδυνος (πίνακες 2 και 3)	32
1.2.	Δανειοδοτικές πράξεις που καλύπτονται από την εγγύηση του προϋπολογισμού	32
1.3.	Προβλέψεις σχετικά με τις υπογραφές και τις εκταμιεύσεις των δανείων ΕΤΕπ.....	37
1.4.	Καταβολή της εγγύησης του προϋπολογισμού.....	37
1.4.1	Για τις δανειοδοτήσεις/δανειοληψίες.....	37
1.4.2.	Για τις εγγυήσεις προς τρίτους.....	38

2.	Μεθοδολογικό σημείωμα σχετικά με την ανάλυση της προβλεπόμενης ικανότητας δανειοδότησης της Κοινότητας προς τρίτες χώρες κατά την περίοδο 1999-2001 σύμφωνα με το μηχανισμό του Ταμείου Εγγύησης (πίνακας 4).....	39
2.1.	Αποθεματικό για τις εγγυήσεις των δανείων προς τρίτες χώρες	39
2.2.	Βάσεις υπολογισμού της τροφοδότησης του Ταμείου Εγγύησης.....	40
2.3.	Βάση τροφοδότησης του Ταμείου σε περίπτωση μερικής εγγύησης.....	41
2.4.	Τροφοδότηση του Ταμείου Εγγύησης	41
2.5.	Εναπομένον περιθώριο στο αποθεματικό εγγύησης.....	42
2.6.	Εναπομένουσα ικανότητα δανειοδότησης	42
3.	Επεξηγηματικές σημειώσεις για τους δείκτες κινδύνου χώρας (+ Πίνακες)	43

Μέρος πρώτο:
Τα γεγονότα που ακολούθησαν την υποβολή της έκθεσης στις 30
Ιουνίου 2001, η κατάσταση των κινδύνων και οι εγγυητικές
παρεμβάσεις του προϋπολογισμού

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ: ΦΥΣΗ ΤΩΝ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

Οι κίνδυνοι που καλύπτει ο κοινοτικός προϋπολογισμός αφορούν διάφορες δανειοληπτικές πράξεις και πράξεις εγγύησης που μπορούν να συγκεντρωθούν σε δύο κατηγορίες: τα δάνεια μακροοικονομικού και τα δάνεια μικροοικονομικού χαρακτήρα.

1.1. Πράξεις με μακροοικονομικούς στόχους

Οι πράξεις αυτές περιλαμβάνουν κατ' αρχάς δάνεια για το ισοζύγιο πληρωμών, που προορίζονται για κράτη μέλη ή τρίτα κράτη και συνδυάζονται με την επιβολή οικονομικών όρων και την ανάληψη συγκεκριμένων υποχρεώσεων.

1.2. Πράξεις με μικροοικονομικούς στόχους

Πρόκειται για τη χορήγηση δανείων με σκοπό τη χρηματοδότηση σχεδίων, τα οποία συνήθως αποπληρώνονται μακροπρόθεσμα από τα έσοδα που αναμένονται από τα σχέδια αυτά· κατά κανόνα, τα δάνεια αυτά χορηγούνται σε επιχειρήσεις, σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ή σε τρίτα κράτη και, εκτός από την εγγύηση της Κοινότητας, καλύπτονται από τις συνήθεις τραπεζικές εγγυήσεις.

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα δάνεια Ευρατόμ και ΝΚΜ στα κράτη μέλη, καθώς και τα δάνεια που χορηγούνται από την Ευρατόμ και την ΕΤΕπ εκτός Κοινότητας (χώρες της Μεσογείου, χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, χώρες της Λατινικής Αμερικής και της Ασίας, Δημοκρατία της Νότιας Αφρικής).

2. ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΠΟΥ ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΑΝ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΣΤΙΣ 30 ΙΟΥΝΙΟΥ 2001

2.1. Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γιουγκοσλαβίας

Στις 23 Μαΐου 2001, η Επιτροπή παρουσίασε μια πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για την παροχή μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γιουγκοσλαβίας. Το ποσό που θα χορηγηθεί είναι 225 εκατ. ευρώ με τη μορφή δανείου με ανώτατη διάρκεια 15 ετών και 75 εκατ. ευρώ με τη μορφή μη επιστρεφόμενων χορηγήσεων. Στις 16 Ιουλίου 2001, το Συμβούλιο αποφάσισε να χορηγήσει μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γιουγκοσλαβίας. Το ποσό που θα χορηγηθεί είναι 225 εκατ. ευρώ με τη μορφή δανείου και 75 εκατ. ευρώ με τη μορφή μη επιστρεφόμενων επιχορηγήσεων. Στις 10 Δεκεμβρίου 2001 το Συμβούλιο αποφάσισε να τροποποιήσει την απόφαση αυτή με την παροχή ενός συμπληρωματικού ποσού 45 εκατ. ευρώ με τη μορφή μη επιστρεφόμενων επιχορηγήσεων. Η συνιστώσα των επιχορηγήσεων αυτής της συνδρομής θα ανέλθει τώρα στο ανώτατο όριο των 120 εκατ. ευρώ .

2.2. Εγγύηση της Κοινότητας προς την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων για τα δάνεια υπέρ σχεδίων στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γιουγκοσλαβίας

Στις 6 Νοεμβρίου 2001, το Συμβούλιο αποφάσισε να τροποποιήσει την απόφαση 2000/24/EK για να επεκταθεί η κοινοτική εγγύηση προς την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων για να καλυφθούν τα δάνεια για σχέδια στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γιουγκοσλαβίας. Το ύψος των δανείων αυτών έχει ένα ανώτατο όριο 350 εκατ. ευρώ . Η εγγύηση περιορίζεται στο 65% του συνολικού ανωτάτου ορίου των 350 εκατ. ευρώ που αποφάσισε το Συμβούλιο.

2.3. Εγγύηση της Κοινότητας προς την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων για τα δάνεια υπέρ σχεδίων στη ρωσική Λεκάνη της Βαλτικής Θάλασσας

Στις 6 Ιουνίου 2001, η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για τη χορήγηση κοινοτικής εγγύησης στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων έναντι ζημιών στο πλαίσιο μιας ειδικής δράσης δανειοδότησης για επιλεγμένα περιβαλλοντικά σχέδια στη ρωσική Λεκάνη της Βαλτικής Θάλασσας στο πλαίσιο της Βόρειας Διάστασης. Το ανώτατο όριο των πιστώσεων που ανοίχθηκαν θα είναι 100 εκατ. ευρώ . Η κοινοτική εγγύηση όσον αφορά τις πιστώσεις που άνοιξε η ΕΤΕπ στο πλαίσιο της απόφασης αυτής θα έχει τη μορφή επέκτασης της συνολικής κοινοτικής εγγύησης 65 % που χορηγείται στην ΕΤΕπ υπό τη γενική εντολή εξωτερικής δανειοδότησης. Στις 6 Νοεμβρίου 2001, το Συμβούλιο αποφάσισε να χορηγήσει στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων εγγύηση για επενδυτικά σχέδια που εκτελούνται στο πλαίσιο αυτής της ειδικής δράσης δανειοδότησης στη ρωσική Λεκάνη της Βαλτικής Θάλασσας υπό τη Βόρεια Διάσταση. Το συνολικό ανώτατο όριο των πιστώσεων που ανοίχθηκαν θα είναι 100 εκατ. ευρώ . Η ΕΤΕπ θα έχει μια έκτακτη κοινοτική εγγύηση ύψους 100%. Η εγγύηση θα καλύπτει τα δάνεια που υπογράφονται για περίοδο 3 ετών από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης αυτής. Η περίοδος αυτή θα παραταθεί αυτομάτως κατά 6 μήνες εάν, κατά τη λήξη αυτών των τριών ετών, τα δάνεια που θα έχει υπογράψει η ΕΤΕπ δεν θα έχουν φτάσει το ανώτατο όριο των 100 εκατ. ευρώ .

3. Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Η εκτίμηση των κινδύνων που βαρύνουν τον κοινοτικό προϋπολογισμό μπορεί να επιτευχθεί με δύο τρόπους:

- Τη μέθοδο, που χρησιμοποιείται συχνά από τους τραπεζικούς κύκλους, του συνόλου των τρεχόντων υπολοίπων των κεφαλαίων που αφορούν τις συγκεκριμένες πράξεις σε μία δεδομένη ημερομηνία (η κατάσταση περιγράφεται στον πίνακα 1 κατωτέρω),
- Την περισσότερο δημοσιονομική προσέγγιση του υπολογισμού των μέγιστων ποσών που ενδέχεται να αναγκαστεί να καταβάλει η Κοινότητα σε κάθε οικονομικό έτος.

Η δεύτερη προσέγγιση έχει εφαρμοστεί κατά δύο διαφορετικούς τρόπους:

- Με βάση μόνο τις πράξεις οι οποίες έχουν εκταμιευθεί μέχρι την ημερομηνία σύνταξης της έκθεσης, με την προϋπόθεση της απουσίας πρόωρων εξοφλήσεων (βλέπε πίνακα 2 κατωτέρω που παρουσιάζει το κατώτατο όριο των μέγιστων κινδύνων για τον κοινοτικό προϋπολογισμό).
- από την άποψη των προοπτικών, με βάση όλες τις πράξεις οι οποίες έχουν αποτελέσει αντικείμενο απόφασης του Συμβουλίου ή πρότασης της Επιτροπής, προκειμένου να εκτιμηθεί η επίπτωσή τους στους μελλοντικούς προϋπολογισμούς, με την προϋπόθεση ότι θα γίνονταν αποδεκτές οι προτάσεις της Επιτροπής (βλέπε

πίνακα 3 κατωτέρω που παρουσιάζει το ανώτατο όριο των μέγιστων κινδύνων για τον κοινοτικό προϋπολογισμό).

Ο τελευταίος τρόπος παρέχει μια εικόνα σχετικά με το μέγεθος των μελλοντικών κινδύνων που συνδέονται με τις υπό εξέταση προτάσεις. Ωστόσο, πρέπει να γίνουν ορισμένες υποθέσεις όσον αφορά τις ημερομηνίες εκταμίευσης και τους τρόπους αποπληρωμής (παρουσιάζονται λεπτομερώς στο παράρτημα) καθώς και όσον αφορά τα επιτόκια¹ και τις συναλλαγματικές ισοτιμίες².

Τα αποτελέσματα περιλαμβάνονται στους πίνακες 1 έως 3, όπου γίνεται ξεχωριστή αξιολόγηση των κινδύνων που αφορούν τις χώρες της Κοινότητας και αυτών που αφορούν τις χώρες εκτός Κοινότητας.

Τα αναφερόμενα στους πίνακες συνολικά ποσά καλύπτουν κινδύνους διαφορετικής φύσης: δανειοδότηση μίας χώρας υπό τη μορφή μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής και δανειοδοτήσεις προγραμμάτων για τα οποία έχουν δοθεί εγγυήσεις εκ μέρους των δανειζομένων, όπως στην περίπτωση των πράξεων του ΝΚΜ και της ΕΤΕπ για παράδειγμα.

Στην ανάλυση που ακολουθεί γίνεται διαχωρισμός μεταξύ του συνολικού κινδύνου, του κινδύνου για τα κράτη μέλη και του κινδύνου για τις τρίτες χώρες.

3.1. Τρέχον υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2001

Η κατάσταση του υπολοίπου περιγράφεται στον πίνακα 1.

Ο συνολικός κίνδυνος στις 31 Δεκεμβρίου 2001 ανήλθε σε 15.443 εκατ. ευρώ, έναντι 15.041 εκατ. ευρώ στις 30 Ιουνίου 2001, δηλαδή αυξήθηκε κατά 2.7 %³.

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει τις πράξεις που επηρεάζουν την εξέλιξη του τρέχοντος υπολοίπου από την ημερομηνία της προηγούμενης έκθεσης.

¹ Υποτίθεται ότι το μέσο επιτόκιο είναι 8% για τα δάνεια της ΕΤΕ. Για τις δανειοληψίες/δανειοδοτήσεις λαμβάνεται ως μέσο επιτόκιο το 4,4%. Για τις νέες πράξεις του πίνακα 3, το εφαρμοζόμενο επιτόκιο είναι 4,89%.

² Για τα δάνεια σε άλλα νομίσματα εκτός του ευρώ, ελήφθησαν υπόψη οι συναλλαγματικές ισοτιμίες που ίσχυαν στις 31 Δεκεμβρίου 2001.

³ Ένα μέρος της μεταβολής κατά τη διάρκεια του περασμένου εξαμήνου οφείλεται στις διακυμάνσεις των τιμών συναλλάγματος για τα δάνεια σε άλλα νομίσματα εκτός του ευρώ.

σε εκατ. ευρώ

Τρέχον υπόλοιπο στις 30 Ιουνίου 2001	15 041.00
Αποπληρωμές δανείων	
Ευρατόμ	0.00
NKM	- 83.50
Χρηματοδοτική ενίσχυση	- 252.00
ΕΤΕπ	- 533.00
Εκταμίευση δανείων	
Ευρατόμ	0.00
Χρηματοδοτική ενίσχυση	225.00
ΕΤΕπ	900.00
Μεταβολή της συναλλαγματικής ισοτιμίας των άλλων νομισμάτων σε σχέση με το ευρώ	145.50
Τρέχον υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2001	15 443.00

Το τρέχον υπόλοιπο σε κεφάλαιο των πράξεων υπέρ των κρατών μελών ανερχόταν σε 52 εκατ. ευρώ στις 31 Δεκεμβρίου 2001, με ποσοστό μείωσης 59.0 % σε σχέση με τις 30 Ιουνίου 2001.

Το τρέχον υπόλοιπο σε κεφάλαιο των πράξεων υπέρ τρίτων χωρών στις 31 Δεκεμβρίου 2001 ανερχόταν σε 15.391 εκατ. ευρώ, με ποσοστό αύξησης 3.2 % σε σχέση με τις 30 Ιουνίου 2001.

3.2. Μέγιστοι ετήσιοι κίνδυνοι για τον κοινοτικό προϋπολογισμό: πράξεις που έχουν εκταμιευθεί στις 31 Δεκεμβρίου 2001

Οι μέγιστοι ετήσιοι κίνδυνοι παρουσιάζονται στον πίνακα 2.

Ο συνολικός ετήσιος κίνδυνος για το πρώτο εξάμηνο του 2002 ανέρχεται σε 1.602 εκατ. ευρώ.

- Ο κίνδυνος που αντιστοιχεί στα κράτη μέλη ανέρχεται σε 11 εκατ. ευρώ.
- Ο κίνδυνος που αντιστοιχεί στις τρίτες χώρες ανέρχεται σε 1.591 εκατ. ευρώ.

3.3. Μέγιστοι θεωρητικοί ετήσιοι κίνδυνοι για τον κοινοτικό προϋπολογισμό

Η κατάσταση περιγράφεται στον πίνακα 3.

Ο κίνδυνος αυτός αντιπροσωπεύει 1.859 εκατ. ευρώ κατά το 2002. Από το 2003 ο κίνδυνος αυξάνει, φθάνοντας έως το ποσό των 4.675 εκατ. ευρώ το 2010.

- Η τάση των μέγιστων κινδύνων για τα κράτη μέλη είναι ίδια με του πίνακα 2.
- Ο κίνδυνος για τις τρίτες χώρες ανέρχεται σε 1.843 εκατ. ευρώ για το 2002. Από το 2003 ο κίνδυνος θα αυξηθεί και θα φθάσει τα 4.675 εκατ. ευρώ το 2010.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1
ΤΡΕΧΟΝ ΥΠΟΛΟΙΠΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΟΣΩΝ ΑΦΟΡΑ ΤΙΣ ΕΚΤΑΜΙΕΥΘΕΙΣΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ
εκατ. Ευρώ

Πράξεις	Μέγιστα εγκεκριμένα ποσά	Τρέχον υπόλοιπο κεφαλαίου στις 30.06.01	Τρέχον υπόλοιπο κεφαλαίου στις 31.12.01	Υπόλοιπο προς εκταμιεύσεις στις 31.12.01
ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ				
A. Ισοζύγιο πληρωμών	14000			
1. Ιταλία		0	0	0
B. Λοιπά				
2. Euratom (*)	4000	0	0	0
3. ΝΚΜ και ΝΚΜ-σεισμοί	6830	89	19	0
4. ΕΤΕ-Μεσόγειος				
Ισπανία, Ελλάδα, Πορτογαλία	1500	38	33	0
ΣΥΝΟΛΟ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ	26330	127	52	0
ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ				
A.Χρηματοδοτική συνδρομή				
1. Βουλγαρία	750	460	390	0
2. Ρουμανία	780	225	225	100
3. Αλγερία	600	250	100	100
4. ΠΓΔΜ	90	40	50	40
5. Βοσνία-Ερζεγοβίνη	20	20	20	0
6. Βαλτικές Χώρες	220	25	25	85
7. Μολδαβία	75	55	46	15
8. Ουκρανία	435	343	326	92
9. Λευκορωσία	55	30	24	25
10. Γεωργία	142	100	100	32
11. Αρμενία	28	23	23	0
12. Τατζικιστάν	75	60	60	15
13. Αλβανία	20	0	0	20
14. Euratom (*)		40	40	0
15. ΟΔ Γιουγκοσλαβίας	225	0	225	0
B. Άλλες				
16. ΕΤΕ Μεσόγειος(**)	16147	5089	5629	3651
17. ΕΤΕ Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη	17750	5124	5608	3137
18. ΕΤΕ Ασία, Λατινική Αμερική	4405	1251	2013	761
19. ΕΤΕ Νότια Αφρική	1500	595	487	257
20. ΕΤΕ Ρωσική Λεκάνη της Βαλτικής	100	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ	43417	13730	15391	8330
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	69747	13857	15443	8330

(*) Το συνολικό ανώτατο όριο είναι 4.000 εκατ. Ευρώ. Με την απόφαση 94/179/Euratom της 21ης Μαρτίου 1994 το Συμβούλιο αποφάσισε να χορηγεί δάνεια για τη χρηματοδότηση σχεδίων ορισμένων τρίτων χωρών

(**) Το τρέχον υπόλοιπο προσαυξήθηκε κατά 12,0 εκατ. Ευρώ για να ληφθούν υπόψη τα κεφάλαια όυ είχαν καταστεί ληξιπρόθεσμα αλλά δεν είχαν καταβληθεί στις 31.12.01

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΑ 1
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΕΤΕ (31.12.01)

Πράξεις	Εγκεκριμένο πιστωτικό όριο	ανοιχθείσες πιστώσεις μείον ακυρώσεις	Εκταμιευθέντα ποσά	Τρέχον υπόλοιπο στις 31.12.01
Μεσόγειος: Κράτη μέλη	1500	1465	1753	33
Τρίτες χώρες, παλαιές εντολές				
Πρωτόκολλα Μεσογείου	6362	5932	6156	3758
Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη I και II	4700	4090	4264	3163
Ασία, Λατινική Αμερική I και II	903	757	831	589
Νότια Αφρική	300	285	224	214
Τρίτες χώρες, απόφαση της 14.4.97				
Μεσόγειος	2310	2250	1385	1366
Κεντρική και Ανατολική Ασία	3520	3414	2166	2087
Ασία, Λατινική Αμερική	1022	1022	816	791
Νότια Αφρική	375	375	271	270
ΠΓΔΜ, απόφαση της 19.5.98	150	150	61	61
Βοσνία, απόφαση της 14.12.98	100	100	4	4
Τουρκία, απόφαση της 29.11.99	600	450	319	319
Τρίτες χώρες, απόφαση της 22.12.99				
Μεσόγειος	6425	1906	120	121
Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη	8680	1768	358	358
Ασία, Λατινική Αμερική	2480	939	633	633
Νότια Αφρική	825	202	2	3
Κροατία, απόφαση της 7.11.2000	250	146	0	0
Τουρκία, απόφαση της 4.12.2000	450	0	0	0
ΟΔ Γιουγκοσλαβίας, απόφαση της 6.11.2001	350	66	0	0
Ρωσική Λεκάνη της Βαλτικής, απόφαση της 6.11.2001	100	0	0	0
Σύνολο	41402	25317	19363	13770

Σημείωση: Επειδή τα δάνεια εκταμιεύονται σε εθνικά νομίσματα, η μετατροπή σε ευρώ των ποσών που εκταμιεύθηκαν μέχρι την ημερομηνία σύνταξης της έκθεσης μπορεί να οδηγήσει σε υπέρβαση του ύψους των εγκρίσεων

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

ΜΕΓΙΣΤΟΙ ΕΤΗΣΙΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ
(Εκτίμηση σε εκατ. Ευρώ βάσει των πράξεων που είχαν εκταμιευθεί στις 31.12.01)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	ΣΥΝΟΛΟ
ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ										
ΚΕΦΑΛΑΙΟ										
A. Ισοζύγιο πληρωμών										
1. Ιταλία										0
B. Διαρθρωτικά δάνεια										
2. Euratom										0
3. NKM και NKM-σεισμοί			19							19
4. ΕΤΕ-Μεσόγειος										
Ισπανία, Ελλάδα, Πορτογαλία	7	9	4	3						23
Υποσύνολο κεφαλαίου	7	9	23	3	0	0	0	0	0	42
ΤΟΚΟΙ										
A. Ισοζύγιο πληρωμών										
1. Ιταλία										0
B. Διαρθρωτικά δάνεια										
2. Euratom										0
3. NKM και NKM-σεισμοί	2	2	2							6
4. ΕΤΕ-Μεσόγειος										
Ισπανία, Ελλάδα, Πορτογαλία	2	1								3
Υποσύνολο τόκων	4	3	2	0	0	0	0	0	0	9
ΣΥΝΟΛΟ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ	11	12	25	3	0	0	0	0	0	51
ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ										
ΚΕΦΑΛΑΙΟ										
A. Χρηματοδοτική συνδρομή										
5. Βουλγαρία		40		63	73	88	88	25	15	390
6. Ρουμανία	55		70			25	25	25	25	225
7. Αλγερία	100									100
8. ΠΓΔΜ							5	8	8	21
9. Βοσνία									2	2
10. Λιθουανία	25									25
11. Μολδαβία	12	12	12	7	3					46
12. Ουκρανία	37	57	57	57	55	35	15	15		326
13. Λευκορωσία	6	6	6	6						24
14. Γεωργία								22	22	44
15. Αρμενία								6	6	11
16. Τατζικιστάν										0
17. ΟΔ Γιουγκοσλαβίας										0
18. Euratom							2	24	28	54
B. Εγγυήσεις										0
19. ΕΤΕ - Μεσόγειος	263	308	314	324	340	345	356	334	305	2889
20. ΕΤΕ Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη	383	449	562	498	544	380	334	359	271	3780
21. ΕΤΕ Ασία, Λατινική Αμερική	95	130	152	170	174	195	158	123	75	1272
22. ΕΤΕ Νότια Αφρική	20	21	42	21	22	46	32	98	28	330
Υποσύνολο κεφαλαίου	996	1023	1215	1146	1210	1113	1014	1038	785	9539
ΤΟΚΟΙ										
A. Χρηματοδοτική συνδρομή										
5. Βουλγαρία	14	14	13	12	10	7	4	1	1	76
6. Ρουμανία	7	6	6	3	3	3	2	1	0	32
7. Αλγερία	3									3
8. ΠΓΔΜ	2	2	2	2	2	2	2	2	1	16
9. Βοσνία	1	1	1	1	1	1	1	1	1	6
10. Λιθουανία	1									1
11. Μολδαβία	2	1	1	0	0					4
12. Ουκρανία	12	11	9	7	5	3	1	1		48
13. Λευκορωσία	1	1	0	0						2
14. Γεωργία	4	4	4	4	4	4	4	4	3	36
15. Αρμενία	1	1	1	1	1	1	1	1	1	7
16. Τατζικιστάν	2	2	2	2	2	2	2	2	2	17
17. ΟΔ Γιουγκοσλαβίας	8	8	8	8	8	8	8	8	8	72
18. Euratom	2	5	12	18	28	34	39	41	40	219
B. Εγγυήσεις										
19. ΕΤΕ - Μεσόγειος	215	200	182	165	148	130	111	93	76	1320
20. ΕΤΕ Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη	237	211	187	162	139	111	93	78	64	1282
21. ΕΤΕ Ασία, Λατινική Αμερική	59	54	50	46	41	35	31	26	22	364
22. ΕΤΕ Νότια Αφρική	24	20	18	15	14	14	11	9	3	128
Υποσύνολο τόκων	595	540	495	446	405	354	309	267	221	3632
ΣΥΝΟΛΟ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ	1591	1563	1710	1591	1615	1467	1323	1305	1006	13171
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	1602	1575	1735	1594	1615	1467	1323	1305	1006	13222

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

ΜΕΓΙΣΤΟΙ ΘΕΩΡΗΤΙΚΟΙ ΕΤΗΣΙΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ

κρίση σε εκατ. ευρώ βάσει των πράξεων που έχουν εκδοθεί, αποφασιστεί και προταθεί από την Επιτροπή

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	ΣΥΝΟΛΟ
ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ										
ΚΕΦΑΛΑΙΟ										
A. Ισοζύγιο πληρωμών										
1. Πάγια										
B. Διαρθρωτικά δάνεια										
2. Euratom and NCI			19							19
3. EIB Spain, Greece, Portugal	12	13	5	3						33
Υποσύνολο κεφαλαίου	12	13	24	3	0	0	0	0	0	51
ΤΟΚΟΙ										
A. Ισοζύγιο πληρωμών										
1. Πάγια										0
B. Διαρθρωτικά δάνεια										
2. Euratom and NCI	2	2	2							7
3. EIB Spain, Greece, Portugal	2	1	0	0						3
Υποσύνολο τόκων	4	3	2	0	0	0	0	0	0	10
ΣΥΝΟΛΟ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ	16	16	26	4	0	0	0	0	0	61
ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ										
ΚΕΦΑΛΑΙΟ										
A. Χρηματοδοτική συνδρομή										
4. Βαλγαρία		40		63	73	88	88	25	15	390
5. Ρουμανία	55		70			25	25	50	50	275
6. Αλβανία	100									100
7. ΠΤΔ							5	8	8	21
8. Βουλγαρία									2	2
9. Λιθουανία	25									25
10. Μολδαβία	12	12	12	7	3		3	3	3	55
11. Ουκρανία	37	57	57	57	55	35	15	15		326
12. Λευκορωσία	6	6	6	6						24
13. Γεωργία								22	22	44
14. Αρμενία								6	6	11
15. Τατζικιστάν										0
16. ΟΔΠ ουγκοισλαβίας										0
17. Euratom							2	24	28	53
B. Εγγυήσεις										
18. ΕΤΕΚ - Μαδίειος	302	326	354	431	526	627	716	754	754	4790
19. ΕΤΕΚεντρική και Ανατολική	354	352	438	476	604	751	853	951	951	5730
20. ΕΤΕΑσία - Αφρική/Αμερική	125	168	223	267	307	385	359	277	277	2388
21. ΕΤΕΝότια Αφρική	26	27	62	34	48	101	100	229	229	856
Capital - subtotal	1042	988	1222	1341	1615	2011	2165	2363	2344	15090
ΤΟΚΟΙ										
A. Χρηματοδοτική συνδρομή										
4. Βαλγαρία	14	14	13	12	10	7	4	1	1	76
5. Ρουμανία	9	9	9	7	7	6	5	5	3	60
6. Αλβανία	3									3
7. ΠΤΔ	2	3	3	3	3	3	3	3	2	25
8. Βουλγαρία	1	1	1	1	1	1	1	1	1	6
9. Λιθουανία	1									1
10. Μολδαβία	2	2	1	1	1	1	1	0	0	8
11. Ουκρανία	14	14	13	10	8	6	5	4	4	79
12. Λευκορωσία	1	1	0	0						2
13. Γεωργία	4	4	4	4	4	4	4	4	3	36
14. Αρμενία	1	1	1	1	1	1	1	1	1	7
15. Τατζικιστάν	2	2	2	2	2	2	2	2	2	17
16. ΟΔΠ ουγκοισλαβίας	8	8	8	8	8	8	8	8	8	72
17. Euratom	2	5	12	18	28	34	39	41	40	219
B. Εγγυήσεις										
18. ΕΤΕΚ - Μαδίειος	318	388	431	471	583	779	926	992	992	5880
19. ΕΤΕΚεντρική και Ανατολική	255	384	536	512	558	701	832	864	864	5506
20. ΕΤΕΑσία - Αφρική/Αμερική	119	124	121	115	167	215	326	242	242	1671
21. ΕΤΕΝότια Αφρική	44	63	71	89	88	116	138	169	169	947
Υποσύνολο τόκων	801	1022	1225	1254	1468	1884	2295	2336	2331	14615
ΣΥΝΟΛΟ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ	1843	2010	2447	2594	3083	3895	4459	4699	4675	29705
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	1859	2026	2473	2598	3083	3895	4459	4699	4675	29767

4. ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

4.1. Πληρωμές από τα ταμειακά διαθέσιμα

Η Επιτροπή προσφεύγει στα ταμειακά διαθέσιμα βάσει του άρθρου 12 του κανονισμού αριθ. 1150/2000 του Συμβουλίου της 22ας Μαΐου 2000, για την εφαρμογή της απόφασης 88/376/ΕΟΚ, Ευρατόμ σχετικά με το σύστημα των ιδίων πόρων των Κοινοτήτων, για να αποφεύγονται οι καθυστερήσεις πληρωμών και τα σχετικά έξοδα για την εξυπηρέτηση δανείων σε περίπτωση καθυστέρησης πληρωμής από τον οφειλέτη.

4.2. Ενεργοποίηση του Ταμείου Εγγύησης

Ο κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2728/94 του Συμβουλίου της 31ης Οκτωβρίου 1994 συνέστησε το Ταμείο Εγγύησης, το οποίο αφορά τις εξωτερικές ενέργειες. Σε περίπτωση καθυστέρησης πληρωμής οφειλών εκ μέρους του δικαιούχου του δανείου που χορηγήθηκε από την Κοινότητα, το Ταμείο Εγγύησης παρεμβαίνει εντός τριών μηνών από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας πληρωμής για να αντιμετωπίσει την καθυστέρηση αυτή. Σε περίπτωση αδυναμίας αποπληρωμής δανείου χορηγηθέντος από την ΕΤΕπ και υπό την εγγύηση του Κοινοτικού προϋπολογισμού, η Κοινότητα παρεμβαίνει εντός τριών μηνών από την ημερομηνία παραλαβής της επιστολής που αποστέλλει η ΕΤΕπ ζητώντας την ενεργοποίηση της εγγύησης. Η Επιτροπή εξουσιοδοτεί τότε την ΕΤΕπ να προβεί σε ανάληψη των αντιστοιχών ποσών από το Ταμείο Εγγύησης.

Για τους τόκους υπερημερίας από την ημερομηνία διάθεσης του ποσού από τα ταμειακά διαθέσιμα μέχρι την ημερομηνία παρέμβασης του Ταμείου Εγγύησης γίνεται προσφυγή στο Ταμείο Εγγύησης και οι τόκοι αυτοί αποδίδονται στα ταμειακά διαθέσιμα.

Κατά τη διάρκεια των έξι τελευταίων μηνών, το Ταμείο παρενέβη ως εγγυητής για τους παρακάτω οφειλέτες:

Ευρώ

Τρίτες χώρες	Ημερομηνία	Ποσά (κεφάλαιο + τόκοι)
Πρώην Γιουγκοσλαβία		
Βοϊβοδίνα	29.08.2001	1.366.351,99
Σερβία	29.08.2001	3.546.225,45
Κοσσυφοπέδιο	29.08.2001	15.628,96
Σύνολο		4.928.206,40

4.3. Καθυστερημένες οφειλές στις 31 Δεκεμβρίου 2001

Στις 31 Δεκεμβρίου 2001, όλα τα ποσά τα οφειλόμενα από την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γιουγκοσλαβίας είχαν αποπληρωθεί προς την ΕΤΕπ στο πλαίσιο των εγυημένων δανείων. Στις 23 Οκτωβρίου 2001, πραγματοποιήθηκε μεταφορά πίστωσης στο λογαριασμό συνδέσμου ΕΕ του Ταμείου Εγγύησης, συνολικού ύψους 162.345.253,00 ευρώ.

5. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΔΑΝΕΙΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ

Ο μηχανισμός του Ταμείου Εγγύησης και του αποθεματικού εγγύησης περιορίζει στην πράξη την ικανότητα δανειοδότησης και εγγυήσεων της ΕΕ προς τις τρίτες χώρες, λόγω του ότι οι διαθέσιμες πιστώσεις για την τροφοδότηση του Ταμείου με τη λήψη κάθε νέας απόφασης δανειοδότησης (ή κάθε ετήσιας δόσης στην περίπτωση εγγύησης για πολυετή δάνεια) περιορίζονται από το ποσό που είναι εγγεγραμμένο στις δημοσιονομικές προοπτικές στα πλαίσια του αποθεματικού εγγύησης⁴.

Σε μια δεδομένη χρονική στιγμή, η ικανότητα δανειοδότησης αποτελεί το ισόποσο σε δάνεια του περιθωρίου που απομένει στο αποθεματικό εγγύησης. Το περιθώριο αυτό ισούται με τη διαφορά μεταξύ του αποθεματικού και του εκτιμώμενου ύψους της τροφοδότησης του Ταμείου Εγγύησης στο πλαίσιο των πράξεων που έχουν ήδη αποφασισθεί ή που βρίσκονται υπό εκπόνηση.

Ο πίνακας 4 παρουσιάζει εκτίμηση της ικανότητας δανειοδότησης της Κοινότητας προς τρίτες χώρες για την περίοδο 2001-2004, η οποία είναι συμβατή με το μηχανισμό του Ταμείου Εγγύησης. Ο τρόπος υπολογισμού και οι αναφορές σε νομικά κείμενα περιγράφονται λεπτομερέστερα στο παράρτημα της παρούσας έκθεσης.

Με βάση τις αποφάσεις που εξέδωσε το Συμβούλιο, καθώς και εκείνες που έχουν προταθεί ή που προετοιμάζονται (βλ. πίνακα 4), οι προβλέψεις χρησιμοποίησης του αποθεματικού εγγύησης κατά το 2002 ανέρχονται σε 163,74 εκατ. ευρώ, ποσό που θα αφήσει διαθέσιμα 49,26 εκατ. ευρώ στο τέλος του έτους.

Συνυπολογίζοντας τις επιπτώσεις που επιφέρει στο αποθεματικό εγγυήσεων η τροφοδότηση του Ταμείου σχετικά με τα δάνεια που έχουν αποφασιστεί προηγουμένως και τα δάνεια που έχουν προταθεί και προετοιμάζονται το 2002, η ετήσια ικανότητα που παραμένει διαθέσιμη για δάνεια είναι η εξής:

- 547,33 εκατ. ευρώ για δάνεια με 100% εγγύηση του κοινοτικού προϋπολογισμού, ή
- 842,05 εκατ. ευρώ για δάνεια με εγγύηση 65% (κατ' εφαρμογή της απόφασης 2000/24/ΕΚ του Συμβουλίου της 22ας Δεκεμβρίου 1999).

Στις 31 Δεκεμβρίου 2001, το τρέχον υπόλοιπο των δανειοδοτήσεων και των εγγυήσεων δανείων υπέρ τρίτων χωρών, προσαυξημένο κατά τους ληξιπρόθεσμους τόκους, ανέρχόταν συνολικά σε 15.391,00 εκατ. ευρώ.

⁴ Το ποσό που είναι εγγεγραμμένο στις δημοσιονομικές προοπτικές 2000-2006 ανέρχεται σε 200 εκατ. ευρώ σε τιμές 1999.

σε εκατ. ευρώ

	Κατάσταση στις 31.12.01
1. Τρέχον υπόλοιπο δανειοδοτικών / δανειοληπτικών πράξεων	1 654.00
2. Τρέχον υπόλοιπο ΕΤΕ	13 737.00
3. Τρέχον υπόλοιπο αδυναμιών πληρωμής	0.00
4. Τόκοι υπερημερίας	0.00
Ληξιπρόθεσμοι τόκοι ⁵	0.00
ΣΥΝΟΛΟ	15 391.00

Ο λόγος μεταξύ των πόρων του Ταμείου και του τρέχοντος υπολοίπου, κατά τον ορισμό που δίδεται στον Κανονισμό περί ιδρύσεως του Ταμείου, ήταν 11,39%, ποσό που υπερβαίνει το 9% που ορίζεται για το ποσό-στόχο στον κανονισμό αριθ. 1149/1999 για την τροποποίηση του κανονισμού αριθ. 2728/94 σχετικά με την ίδρυση Ταμείου Εγγύησης. Σύμφωνα με τις ισχύουσες κανονιστικές διατάξεις, το υπερβάλλον ποσό στο τέλος του έτους εγγράφεται σε ειδική γραμμή της κατάστασης εσόδων του γενικού προϋπολογισμού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Το υπερβάλλον ποσό ύψους 372,46 εκατ. ευρώ κατά το τέλος του οικονομικού έτους 2001 θα εγγραφεί εκ νέου στον προϋπολογισμό κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2002.

6. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΕΓΓΥΗΣΗΣ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2001

Στις 31 Δεκεμβρίου 2001, το Ταμείο Εγγύησης ανερχόταν σε 1.774 εκατ. ευρώ. Οι ακόλουθες κινήσεις καταγράφηκαν κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2001:

- ανάληψη 9,75 εκατ. ευρώ από το Ταμείο για νέες αθετήσεις υποχρεώσεων·
- καθυστερημένη αποπληρωμή μη καταβληθεισών οφειλών από την ΟΔΓ ύψους 162,34 εκατ. ευρώ ·
- καθαρά έσοδα ύψους περίπου 74,07 εκατ. ευρώ από επενδύσεις των περιουσιακών στοιχείων του Ταμείου·
- μεταβίβαση 207,2 εκατ. ευρώ από το αποθεματικό του 2001·
- επιστροφή 372,46 εκατ. ευρώ στον προϋπολογισμό ως πλεόνασμα του Ταμείου στις 31 Δεκεμβρίου 2001.

⁵ Ληξιπρόθεσμοι τόκοι, υπό την έννοια που καθορίζεται στον κανονισμό περί ιδρύσεως του Ταμείου Εγγύησης.

7. ΣΧΕΤΙΚΗ ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑ

Ο λόγος μεταξύ του ποσού του Ταμείου στις 31 Δεκεμβρίου 2001 (1.774 εκατ. ευρώ) και του μέγιστου ετήσιου κινδύνου των δανειοδοτήσεων προς τις τρίτες χώρες (που ορίζεται ως το συνολικό ύψος των καταβολών αποπληρωμής), όπως προβλέπεται για το 2002 στον πίνακα 3 (1.843 εκατ. ευρώ) είναι 96 %.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4 - Ενδεικτικό ύψος των δανείων και των εγγυήσεων δανείων που θα τροφοδοτηθούν στο πλαίσιο του αποθεματικού εγγυήσεων

(σε εκατ. ευρώ)						
Έτος	9%					
	2002		2003		2004	
	Προσδοκόμενο ύψος δανείων	Προσδοκόμενη τροφοδότηση	Προσδοκόμενο ύψος δανείων	Προσδοκόμενη τροφοδότηση	Προσδοκόμενο ύψος δανείων	Προσδοκόμενη τροφοδότηση
Ύψος του αποθεματικού		213		217		221
Συνολική ικανότητα δανειοδότησης και εγγυοδοσίας	min. max.	2367 3641	min. max.	2411 3709	min. max.	2456 3778
1. ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΔΑΝΕΙΩΝ ΕΤΕ ¹ Αποφασισθείσες πράξεις Λεκάνη Μεσογείου, 1997-2000 γενική εντολή δανειοδότησης Γενική εντολή δανειοδότησης 2000-2007 ³ προβλεπόμενη/πραγματοποιηθείσα διόρθωση <i>υποσύνολο 2000/2007</i> Ειδικό μέσο ανασυγκρότησης Τουρκίας προβλεπόμενη/πραγματοποιηθείσα διόρθωση Ειδική δράση στη Βαλτική Θάλασσα - Ρωσία προβλεπόμενη/πραγματοποιηθείσα διόρθωση <i>υποσύνολο 2000/2007</i>	35,00 3.075,00 150,00 75,00 25,00	2,36 179,89 -19,15 160,74 8,78 4,39 2,25 -9,00 -6,75	 2.975,00 40,00	 174,04 3,60	 2.875,00 150,00 35,00	 168,19 8,78 3,15
2. ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ (ΔΑΝΕΙΑ) Αποφασισθείσες πράξεις ΟΔΓ Προτεινόμενη δράση ⁴ <i>Ουκρανία</i> Αναβληθείσα πράξη ⁵ <i>Αλβανία (κατ'εκτίμηση ποσό εις μεταφοράν²)</i>	 18,00 -20,00	 -2,98 -2,80				
3. ΔΑΝΕΙΑ EURATOM Προσωρινές εκτιμήσεις ⁶ <i>Ουκρανία</i> <i>Ρουμανία</i>			224,00	0,00	154,00	0,00
Χρησιμοποίηση του αποθεματικού (1+2+3)		163,74		177,64		180,12
Περιθώριο στο αποθεματικό (μετά την τροφοδότηση των προαναφερθέντων δανείων)		49,26		39,36		40,88
Εναπομένονσα ικανότητα δανειοδότησης και εγγυοδοσίας 100%	*	547,33		437,36		454,22
65%	**	842,05		672,82		698,80

¹ Η εγγύηση της ΕΕ για δάνεια ΕΤΕ καλύπτει 75 % του κεφαλαίου για δάνεια που χορηγούνται υπό το 4ο πρωτόκολλο με τη Συρία (Λεκάνη της Μεσογείου), 70 % για δάνεια που χορηγούνται υπό τη γενική εντολή δανειοδότησης 1997-2000, 100 % του κεφαλαίου για δάνεια που χορηγούνται υπό την προσφάτως εγκριθείσα ειδική δράση για τη Βαλτική Θάλασσα-Ρωσία και 65 % του κεφαλαίου για δάνεια που χορηγούνται υπό τις λοιπές εντολές και μέσα.

² Διόρθωση των κατ'εκτίμηση επιπέδων υλοποίησης.

³ Τα στοιχεία που αναφέρονται υπό τη γενική εντολή δανειοδότησης 2000-2007 περιλαμβάνουν τα ποσά για την Κροατία και την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γιουγκοσλαβίας καθώς και τα ποσά για την ειδική δράση για τα τουρκικά τελωνεία.

⁴ Η πρόταση της Επιτροπής προβλέπει νέα μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή στην Ουκρανία ύψους μέχρι 110 εκατ. ευρώ. Εντούτοις, η αντίστοιχη απόφαση του Συμβουλίου θα ακυρώσει παράλληλα ποσά ύψους 92 εκατ. ευρώ σε δάνεια που προέρχονταν από προηγούμενη απόφαση του Συμβουλίου (98/592/ΕΚ) για μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή στην Ουκρανία που έχουν ήδη τροφοδοτηθεί στο ταμείο εγγυήσης. Επομένως, η νέα τροφοδότηση που απαιτείται για τη νέα πράξη θα πρέπει να υπολογιστεί με βάση την καθαρή αύξηση (18 εκατ. ευρώ) των ποσών των δανείων που έχουν αποφασιστεί υπέρ της Ουκρανίας.

⁵ Η πράξη αυτή (απόφαση 99/282/ΕΚ του Συμβουλίου) δεν είναι πλέον προγραμματισμένη και δεν αναμένεται ότι θα υλοποιηθεί.

⁶ Για την Ουκρανία, στο πλαίσιο του προβλεπόμενου δανείου 657 εκατ. ευρώ για το σχέδιο K2-R4, 503 εκατ. ευρώ έχουν ήδη τροφοδοτηθεί από προηγούμενα έτη και 154 εκατ. ευρώ είναι προγραμματισμένα να τροφοδοτηθούν το 2004. Για τη Ρουμανία, υπό το σχέδιο Cernavoda 2, οι πράξεις τροφοδότησης το 2003 θα καλύψουν ένα δάνειο ύψους 224 εκατ. ευρώ. Εάν το ανώτατο όριο Euratom αυξηθεί πριν από την απόφαση της Επιτροπής για τη Ρουμανία, μπορεί να εξεταστεί το ενδεχόμενο αύξησης του συνολικού ύψους του δανείου σε 126 εκατ. ευρώ, πράγμα που θα απαιτήσει συμπληρωματική τροφοδότηση ύψους 11,34 εκατ. ευρώ.

* Για μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή και δάνεια Euratom.

** Για εγγυήσεις δανείων ΕΤΕ.

Μέρος Δεύτερο:

Εκτίμηση των Δυνητικών Κινδύνων: Οικονομική και Χρηματοπιστωτική Συγκυρία στις τρίτες χώρες με τις οποίες έχουν συναφθεί οι πλέον σημαντικές δανειοδοτικές πράξεις

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα στοιχεία που δίνονται στο πρώτο μέρος παρέχουν πληροφορίες για τις ποσοτικές πτυχές των κινδύνων που βαρύνουν τον γενικό προϋπολογισμό. Ωστόσο, τα στοιχεία αυτά πρέπει να σταθμιστούν βάσει των ποιοτικών πτυχών του κινδύνου, που εξαρτώνται από το είδος της πράξης και την ποιότητα του δανειζομένου. Τα πλέον πρόσφατα γεγονότα που μπορούν να επηρεάσουν τον κίνδυνο χώρας σε σχέση με το χαρτοφυλάκιο εγγυήσεων αναλύονται κατωτέρω.

Η εκτίμηση του κινδύνου χώρας που παρουσιάζεται στο δεύτερο μέρος του παρόντος εγγράφου παρέχει ένα σύνολο δεικτών κινδύνου χώρας (βλ. παραρτήματα) για όλες τις τρίτες χώρες που έχουν λάβει από την Κοινότητα μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή και έχουν ανεξόφλητες οφειλές απέναντι στην ΕΚ. Οι πίνακες αυτοί συμπληρώνονται με αναλυτικά σχόλια για τις χώρες για τις οποίες, στο διάστημα που μεσολάβησε από τη σύνταξη της προηγούμενης έκθεσης που κάλυπτε το πρώτο εξάμηνο του 2001, συγκεντρώθηκαν νέες σημαντικές πληροφορίες που επηρεάζουν την αξιολόγηση του κινδύνου.

Η εκτίμηση στο παρόν Μέρος δεν αφορά άλλες περιοχές από εκείνες που αναφέρονται ανωτέρω, κυρίως διότι τα ανοίγματα της Κοινότητας σε άλλες περιοχές (κυρίως υπό μορφή εγγυήσεων δανείων της ΕΤΕπ) αντιπροσωπεύουν μικρό μόνο μέρος του συνόλου των ανοιγμάτων της και είναι επαρκώς διαφοροποιημένα από γεωγραφική άποψη.

2. ΥΠΟΨΗΦΙΕΣ ΓΙΑ ΕΝΤΑΞΗ ΧΩΡΕΣ

2.1. Βουλγαρία

Το 2001 συνεχίστηκε η ταχύρυθμη ανάπτυξη, παρότι ο ρυθμός ήταν κάπως βραδύτερος σε σχέση με το 2000 (4,7% κατά τα τρία πρώτα τρίμηνα του 2001 έναντι 5,8% το 2000). Η βιομηχανική παραγωγή αυξήθηκε κατά 9% τους πρώτους 9 μήνες του 2001. Ενώ οι άμεσες ξένες επενδύσεις κινήθηκαν σε χαμηλότερα επίπεδα σε σχέση με το 2000, οι εγχώριες επενδύσεις κινούνται ανοδικά, αντικατοπτρίζοντας την αυξανόμενη επιχειρηματική εμπιστοσύνη η οποία οφείλεται στην οικονομική σταθεροποίηση και στις μεταρρυθμίσεις. Η ανεργία μειώθηκε κατά το δεύτερο εξάμηνο του έτους κατά περίπου μισή εκατοστιαία μονάδα, αλλά εξακολουθεί να παραμένει υψηλή (περίπου 17%).

Η συναλλαγματική ισοτιμία (1 EUR = 1,96 BGN) διατηρήθηκε σταθερή κατά την υπό εξέταση περίοδο και η κυβέρνηση σχεδιάζει να διατηρήσει το καθεστώς νομισματικού συμβουλίου τουλάχιστον μέχρι την προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, ο πληθωρισμός επιταχύνθηκε στα τέλη του 2000 και κατά το πρώτο εξάμηνο του 2001, φθάνοντας κάποια στιγμή στο 12% ετησίως, αλλά στη συνέχεια υποχώρησε με σταθερό ρυθμό στο 5% περίπου (φθινόπωρο 2001).

Το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών υπολογίζεται στο 6,5% του ΑΕγχΠ το 2001, ελαφρώς υψηλότερο δηλαδή σε σχέση με το 2000. Το πλεόνασμα του ισοζυγίου υπηρεσιών συνέχισε να αυξάνει κυρίως λόγω των εσόδων από τον τουρισμό, ενώ το εμπορικό ισοζύγιο παρουσίασε ελαφρά επιδείνωση.

Τα βουλγαρικά δημόσια οικονομικά παραμένουν υγιή. Το έλλειμμα του δημοσίου ανήλθε στο 1,1% του ΑΕγχΠ το 2000 ενώ σύμφωνα με τα τελικά στοιχεία για το 2001, το οποίο ήταν έτος εκλογών, το έλλειμμα αυτό αναμένεται να υποχωρήσει σε επίπεδο κατώτερο του 1% του ΑΕγχΠ. Για το 2002 αναμένεται έλλειμμα 0,8% ενώ, σύμφωνα με τις προβλέψεις, ο προϋπολογισμός θα είναι σχεδόν ισοσκελισμένος το 2003. Εν τω μεταξύ, το δημόσιο χρέος υποχωρεί με ταχύ ρυθμό, και από επίπεδο αρκετά υψηλότερο του 100% του ΑΕγχΠ το 1997 υποχώρησε στο 69% περίπου (72,2% στο τρίτο τρίμηνο του 2001) του ΑΕγχΠ στο τέλος του 2001.

Στα μέσα Δεκεμβρίου 2001, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και η νέα βουλγαρική κυβέρνηση κατέληξαν σε συμφωνία για ένα νέο πρόγραμμα. Παρότι η συμφωνία stand-by εγκρίθηκε από το διοικητικό συμβούλιο του ΔΝΤ το Φεβρουάριο, οι οργανισμοί αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας είχαν ήδη αναβαθμίσει το κρατικό χρέος της Βουλγαρίας (το τμήμα επενδυτικών υπηρεσιών της Moody's αύξησε το βαθμό φερεγγυότητας της Βουλγαρίας από B2 σε B1 στις 19 Δεκεμβρίου 2001· η Fitch and Standard & Poor's αύξησε τον σχετικό δείκτη από B+ σε BB- στις 14 Ιανουαρίου 2002).

2.2. Λιθουανία

Πολλοί δείκτες μαρτυρούν βελτίωση της οικονομικής κατάστασης στην Λιθουανία. Η προηγούμενη εκτίμηση για το ρυθμό αύξησης του ΑΕγχΠ το 2000 αναθεωρήθηκε προς τα πάνω κατά 0,6 εκατοστιαία μονάδα σε 3,9%. Η ανάπτυξη το 2000 στηρίχθηκε σε μεγάλο βαθμό στις ισχυρές εξαγωγικές επιδόσεις, και η τάση αυτή συνεχίστηκε παρά την οικονομική επιβράδυνση που σημειώθηκε σε πολλούς εμπορικούς εταίρους της Λιθουανίας. Χάρη στην εξέλιξη αυτή, η Λιθουανία κατόρθωσε να διατηρήσει υψηλό δείκτη ανάπτυξης το 2001. Με βάση προσωρινά στοιχεία, ο δείκτης ανάπτυξης αναμένεται να ανέλθει στο 5,8%. Μια σημαντική ωστόσο αλλαγή στις οικονομικές επιδόσεις σε σύγκριση με προηγούμενα έτη είναι η αύξηση του ακαθάριστου σχηματισμού παγίου κεφαλαίου το 2001, η οποία αποτελεί σημαντικό στοιχείο για το αναπτυξιακό δυναμικό των επομένων ετών.

Παρά τον υψηλό δείκτη ανάπτυξης, ο πληθωρισμός παρέμεινε σε σχετικά χαμηλά επίπεδα. Κατά μέσο όρο, οι τιμές καταναλωτή αυξήθηκαν κατά 1,3% το 2001. Η ανατίμηση του λίτας έναντι του ευρώ διευκόλυνε την διατήρηση του πληθωρισμού σε χαμηλά επίπεδα. Ωστόσο, δεδομένου ότι από το Φεβρουάριο του 2002 ισχύει σταθερή συναλλαγματική ισοτιμία μεταξύ του λίτας και του ευρώ ενώ παράλληλα η εγχώρια ζήτηση κινείται ανοδικά, ο πληθωρισμός ενδέχεται στο μέλλον να ανέλθει σε κάπως υψηλότερα επίπεδα.

Παρότι η ανεργία υποχώρησε κάπως σε σχέση με το υψηλότερο επίπεδο στο οποίο είχε φθάσει στις αρχές του 2001, δεν διακρίνονται ακόμη ενδείξεις για σαφή καθοδική τάση. Ο δείκτης ανεργίας ανήλθε το δεύτερο τρίμηνο του 2001 σε 16,5% σύμφωνα με την έρευνα για το εργατικό δυναμικό, και το ζήτημα αυτό παραμένει ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα της οικονομίας. Ο κατακερματισμός της αγοράς εργασίας ενδέχεται να παρεμποδίσει τις αναπτυξιακές προοπτικές τα επόμενα έτη.

Οι ιδιαίτερα θετικές επιδόσεις στον τομέα των εξαγωγών, σε συνδυασμό με την σχετικά χαμηλή εγχώρια ζήτηση, οδήγησαν σε σημαντική υποχώρηση του ελλείμματος στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών. Για τα τρία πρώτα τρίμηνα του 2001, το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών ανήλθε στο 3,3% του ΑΕγχΠ, σε σύγκριση με το 5,0% το αντίστοιχο διάστημα του προηγούμενου έτους. Ταυτόχρονα, οι άμεσες ξένες επενδύσεις αυξήθηκαν και κάλυψαν πλήρως το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών για τα τρία πρώτα τρίμηνα του 2001.

Η Λιθουανία εφάρμοσε αυστηρή πολιτική για τη μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος, το οποίο ανήλθε στο ανώτατο επίπεδό του το 1999 και συγκεκριμένα έφθασε στο 7,8% του ΑΕγχΠ. Το 2000 υποχώρησε στο 2,8% και φαίνεται ότι ο στόχος για το 2001, δηλαδή 1,4% του ΑΕγχΠ, μπορεί να επιτευχθεί δεδομένου ότι τόσο ο κρατικός προϋπολογισμός όσο και ο προϋπολογισμός κοινωνικής ασφάλισης παρουσιάζουν υπόλοιπα καλύτερα από τα αναμενόμενα. Έλλειμμα 1,5% του ΑΕγχΠ είναι ο στόχος για το 2002. Κατά τα επόμενα έτη, το έλλειμμα του προϋπολογισμού θα παραμείνει μάλλον σε αυτό το επίπεδο, δεδομένου ότι κάθε περαιτέρω υποχώρησή του παρεμποδίζεται από δαπάνες που συνδέονται με διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις όπως η μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος, η επιστροφή των αποταμιεύσεων κλπ.

2.3. Ρουμανία

Η βελτίωση των οικονομικών επιδόσεων συνεχίστηκε κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2001. Οι αρχές εξασφάλισαν την ανανέωση της στήριξης εκ μέρους του ΔΝΤ ενώ η μέχρι τώρα υπερβολικά επεκτατική δημοσιονομική πολιτική άρχισε να γίνεται πιο περιοριστική. Το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών διευρύνθηκε αλλά η χρηματοδότησή του ήταν εύκολη καθώς οι μεγαλύτεροι οργανισμοί αξιολόγησης αναβάθμισαν το χρέος της Ρουμανίας. Παρά την πρόσφατη πρόοδο, οι μακροοικονομικές προοπτικές παραμένουν αβέβαιες ενόψει των ασθενέστερων επιδόσεων στο σκέλος των εξαγωγών, οι οποίες οφείλονται στην επιβράδυνση της παγκόσμιας οικονομίας και στις επανειλημμένες ανεπιτυχείς προσπάθειες των αρχών να εφαρμόσουν μια πιο περιοριστική εισοδηματική πολιτική και δημοσιονομική πειθαρχία σε μόνιμη βάση.

Το ΑΕγχΠ αυξήθηκε κατά 5,1% τους πρώτους εννέα μήνες του 2001 λόγω της συνεχώς μεγαλύτερης σώρευσης των αποθεμάτων και της αυξανόμενης κατανάλωσης των νοικοκυριών. Η δημοσιονομική και η εισοδηματική πολιτική ήταν αρχικά χαλαρές, συμβάλλοντας στην ενίσχυση της ανάκαμψης, αλλά κατά το δεύτερο εξάμηνο του έτους οι εφαρμοσθείσες πολιτικές ήταν πιο περιοριστικές. Η εξέλιξη αυτή επέτρεψε στις αρχές να επιτύχουν το στόχο τους για έλλειμμα 3,5% του ΑΕγχΠ, να επιβραδύνουν την διεύρυνση του ελλείμματος του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών το οποίο ανερχόταν στο 5% του ΑΕγχΠ το Νοέμβριο του 2001, και να μειώσουν τον πληθωρισμό σε ετήσια βάση κατά 10 περίπου εκατοστιαίες μονάδες στο 30,3% στα τέλη του 2001, παρά τις έντονες αυξήσεις των τιμών της ενέργειας. Λόγω των βελτιωμένων οικονομικών επιδόσεων, και οι τρεις μεγάλοι οργανισμοί βαθμολόγησης αναβάθμισαν το χρέος της Ρουμανίας επιτρέποντας έτσι στη χώρα να αναζητήσει η ίδια κεφάλαια από τις διεθνείς αγορές με βελτιωμένους όρους. Το εξωτερικό χρέος της χώρας αυξήθηκε στο 30,2% του προβλεπόμενου ΑΕγχΠ στα τέλη Οκτωβρίου αλλά παρέμεινε χαμηλό σε σχέση με τα διεθνή πρότυπα.

Στις 31 Οκτωβρίου του 2001, το εκτελεστικό συμβούλιο του ΔΝΤ ενέκρινε 18μηνη συμφωνία Stand-By ύψους 300 εκατ. ΕΤΔ (383 εκατ. USD) για τη στήριξη

προγράμματος που αποσκοπεί στη σταδιακή μείωση του πληθωρισμού και σε συγκρατημένη εξωτερική προσαρμογή ενώ παράλληλα θα διατηρείται ένας σταθερός ρυθμός οικονομικής μεγέθυνσης.

Κατά τις διαπραγματεύσεις για τη σύναψη της συμφωνίας με το ΔΝΤ, οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις τέθηκαν εκ νέου σε εφαρμογή, κυρίως στον ενεργειακό τομέα όπου οι ρουμανικές αρχές άρχισαν να αυξάνουν τις τιμές με τελικό στόχο την κάλυψη του κόστους. Η πώληση του μεγάλου και ζημιογόνου εργοστασίου χάλυβα SIDEX, αποτέλεσε μια σημαντική επιτυχία του προγράμματος ιδιωτικοποιήσεων που εφαρμόζουν οι ρουμανικές αρχές. Ωστόσο, ο συνολικός ρυθμός παρέμεινε βραδύς καθότι οι αρχές δεν επέτυχαν τους ενδεικτικούς στόχους για τις ιδιωτικοποιήσεις που καθορίστηκαν σε συνεργασία με το ΔΝΤ. Αποκλίσεις σημειώθηκαν επίσης όσον αφορά την βελτίωση του δείκτη εισπράξεων των επιχειρήσεων του ενεργειακού τομέα καθώς και τη μείωση των ληξιπρόθεσμων οφειλών προς την κυβέρνηση.

3. ΔΥΤΙΚΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ

3.1. Βοσνία και Ερζεγοβίνη

Κατά το δεύτερο εξάμηνο του έτους, οι κυβερνήσεις των νέων κρατικών οντοτήτων που σχηματίστηκαν στις αρχές του 2001 συνέχισαν με εντατικό ρυθμό τις μεταρρυθμιστικές προσπάθειες. Τα μακροοικονομικά στοιχεία για το 2001 δείχνουν ότι συνεχίστηκε η μείωση του ρυθμού αύξησης του ΑΕγχΠ, και οι αρχές αναμένουν αναπτυξιακό ρυθμό της τάξης του 5-6% για το 2001 συνολικά, σε σύγκριση με την αρχική εκτίμηση για αύξηση 8%. Η ανεργία εκτιμάται ότι ανέρχεται στο 40% περίπου του εργατικού δυναμικού, ποσοστό που συγκαταλέγεται μεταξύ των υψηλότερων στα Δυτικά Βαλκάνια. Από τις αρχικές εκτιμήσεις για το δείκτη εξωτερική χρηματοδότηση/ΑΕγχΠ το 2001 προκύπτει ότι σημειώθηκε ραγδαία υποχώρηση στο 23%, από το υψηλό επίπεδο του δείκτη αυτού το 2000 (44%). Ο πληθωρισμός παρέμεινε υπό έλεγχο (εκτιμάται στο 4,5% περίπου για το 2001) και η συναλλαγματική ισοτιμία του Konvertible Marka (KM) παρέμεινε σταθερή 1 προς 1 με το γερμανικό μάρκο/ευρώ, χάρη στην αυστηρή τήρηση των κανόνων του νομισματικού συμβουλίου. Οι δαπάνες του δημοσίου παρέμειναν σε πολύ υψηλά επίπεδα και εκτιμώνται στο 44% περίπου του ΑΕγχΠ το 2001. Ελλείμματα μεγαλύτερα από τα αναμενόμενα υποχρέωσαν το κράτος να αναλάβει προς τα τέλη του έτους δράση για την επαναφορά των τρεχουσών δαπανών εντός των ορίων των διαθέσιμων πόρων.

Συνεχίζεται η τάση ανάκαμψης των εξαγωγών που πρωτοεμφανίστηκε το 2000 (εν μέρει λόγω του ότι άνοιξε εκ νέου η γιουγκοσλαβική αγορά), σε συνδυασμό με τη συρρίκνωση των εισαγωγών (κυρίως λόγω μείωσης των χρηματοδοτήσεων των δωρητών για ανασυγκρότηση της οικονομίας). Ως εκ τούτου, το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών συρρικνώθηκε, με χαμηλό όμως ρυθμό, από 22,2% του ΑΕγχΠ το 2000 στο 20,8% του 2001, μη περιλαμβανομένων των μεταβιβάσεων). Το αφιλόξενο επιχειρηματικό περιβάλλον εξηγεί τις ασθενείς επιδόσεις της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης όσον αφορά την προσέλκυση των υπερανγκαίων ξένων επενδύσεων, επίδοση που συγκαταλέγεται μεταξύ των χειρότερων στις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης (μόνο 164 εκατ. USD το 2001).

Το Μάιο του 2001 το ΔΝΤ ολοκλήρωσε την τελική του αναθεώρηση της συμφωνίας Stand-By που υπεγράφη το Μάιο του 1998 και συνεχίζονται οι διαπραγματεύσεις με τις

αρχές τις Βοσνίας-Ερζεγοβίνης για την υπογραφή νέας συμφωνίας Stand-By. Η βραδεία πρόοδος των αρχών της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης σε καθοριστικής σημασίας βασικές δράσεις, καθώς και τα γεγονότα της 11ης Σεπτεμβρίου, καθυστέρησαν την υπογραφή της νέας συμφωνίας Stand-By, η οποία αναμένεται πλέον να ολοκληρωθεί κατά τους πρώτους μήνες του 2002.

Το εξωτερικό χρέος παραμένει σε υψηλά επίπεδα (περίπου 55,7% του ΑΕγχΠ το 2001), εν μέρει λόγω του σημαντικού χρέους που κληρονομήθηκε από την πρώην Γιουγκοσλαβία. Ο δείκτης εξυπηρέτηση του χρέους/εξαγωγές είναι ωστόσο σχετικά χαμηλός αντικατοπτρίζοντας την ανταποδοτική φύση μεγάλου μέρους του χρέους και την ευνοϊκή αναδιάρθρωση του χρέους. Κανένας από τους οργανισμούς βαθμολόγησης δεν παρέχει δείκτες κινδύνου για την Βοσνία Ερζεγοβίνη. Οι μεταβατικοί δείκτες της ΕΤΑΑ, οι οποίοι αντικατοπτρίζουν την πρόοδο όσον αφορά τις μεταρρυθμίσεις στις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, τοποθετούσαν το 2001 τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη προς το τέλος της κλίμακας, παρότι ήταν ορατή κάποια πρόοδος όσον αφορά την ιδιωτικοποίηση των μεγάλων επιχειρήσεων. Παρότι το 2001 η Βοσνία Ερζεγοβίνη ανταποκρίθηκε στις εξωτερικές της υποχρεώσεις όσον αφορά την εξυπηρέτηση του χρέους, τα υψηλά επίπεδα του εξωτερικού της χρέους και το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών, σε συνδυασμό με τις προβλέψεις για μείωση της ξένης βοήθειας υποδηλώνουν ότι ο κίνδυνος χώρας παραμένει σημαντικός. Στο πλαίσιο της εξυπηρέτησης του χρέους, πρέπει να ενισχυθούν οι μηχανισμοί που ρυθμίζουν τις μεταφορές πόρων από τις οντότητες στο κράτος.

3.2. Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γιουγκοσλαβίας

Συνολικά, φαίνεται ότι ένα έτος μετά τις πολιτικές μεταβολές που έλαβαν χώρα στις ΟΔΓ στα τέλη του 2000, οι αρχές πραγματοποίησαν σημαντική πρόοδο όσον αφορά την αποκατάσταση της μακροοικονομικής σταθερότητας, την ελευθέρωση του συναλλαγματικού, τιμολογιακού και εμπορικού καθεστώτος και τη βελτίωση της εμπιστοσύνης στην αγορά στο πλαίσιο των προγραμμάτων που υποστηρίζονται από το ΔΝΤ. Το 2001 το πραγματικό ΑΕγχΠ αυξήθηκε κατά περίπου 5,5% (συμπεριλαμβάνεται ο ρυθμός ανάπτυξης περίπου 3,5% του Μαυροβουνίου). Η νομισματική πολιτική παρέμεινε αυστηρή κατά τη διάρκεια του 2001 και το 30% της πραγματικής νομισματικής βάσης προήλθε κυρίως από αγορές της Εθνικής Τράπεζας της Γιουγκοσλαβίας στην αγορά ξένου συναλλάγματος. Η αποκλιμάκωση του πληθωρισμού ήταν σημαντική και από 115% στα τέλη του 2000 υποχώρησε σε περίπου 40% στα τέλη του 2001 (στο Μαυροβούνιο ανήλθε στο 25% σε σχέση με το 22% το 2000), και το ενοποιημένο έλλειμμα (προ μη επιστρεπτέων ενισχύσεων) του δημοσίου συγκρατήθηκε στο 2,4% του ΑΕγχΠ, σε σύγκριση με το 6,1% που είχε τεθεί ως στόχος στο πλαίσιο του εθνικού προγράμματος.

Ωστόσο, χάρη στο μεγάλο ύψος εμβασμάτων από το εξωτερικό και στα έσοδα από την παροχή υπηρεσιών το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών συγκρατήθηκε σε περίπου 1.075 εκατ. USD προ μη επιστρεπτέων ενισχύσεων. Από τις προσωρινές προβλέψεις των αρχών σχετικά με το ισοζύγιο πληρωμών το 2002 προκύπτει ότι το έλλειμμα του ισοζυγίου των τρεχουσών συναλλαγών θα διαμορφωθεί σε περίπου 1.500 εκατ. USD (προ μη επιστρεπτέων ενισχύσεων) το οποίο αντικατοπτρίζει αύξηση της εξυπηρέτησης του χρέους και των χρηματοδοτούμενων από το εξωτερικό εισαγωγών που αφορούν την υλοποίηση σχεδίων στη χώρα. Το δηνάριο παρέμεινε σταθερό στα 30 YuD το ένα γερμανικό μάρκο ενώ τα ακαθάριστα συναλλαγματικά αποθέματα ανήλθαν

σε περίπου 1.300 εκατ. USD τον Ιανουάριο 2002 (σε σύγκριση με 605 εκατ. USD τον Ιανουάριο του 2001).

Σημαντική πρόοδος επιτεύχθηκε όσον αφορά την αναδιάρθρωση του εναπομένοντος εξωτερικού χρέους της ΟΔΓ ύψους περίπου 12,2 δισ. USD στα τέλη του 2001 ή 140% του ΑΕγχΠ. Όσον αφορά τον πολυμερή δανεισμό, η ΟΔΓ εξόφλησε πλήρως τις ληξιπρόθεσμες οφειλές έναντι του ΔΝΤ και της ΕΤΕπ και κατέληξε σε συμφωνία αναδιάρθρωσης του χρέους με την Παγκόσμια Τράπεζα. Επίσης η συμφωνία μεταξύ της Λέσχης του Παρισιού και των αρχών της ΟΔΓ πρέπει να θεωρηθεί ως ένα σημαντικό βήμα προς την βελτίωση της βιωσιμότητας της εξωτερικής θέσης της χώρας. Η συμφωνία αυτή προβλέπει τη σταδιακή μείωση κατά 66%, μέχρι το 2005, της καθαρής παρούσας αξίας των υποχρεώσεων έναντι των πιστωτών της Λέσχης του Παρισιού (περίπου 4,5 δισ. USD) και αναδιάρθρωση αποπληρωμής του εναπομένοντος χρέους σε 22 έτη με εξαετή περίοδο χάριτος. Για να τηρηθεί η συμφωνία αυτή, η ΟΔΓ οφείλει να διαπραγματευθεί και να ολοκληρώσει επιτυχώς μια νέα τριετή συμφωνία στο πλαίσιο του διευρυμένου πιστωτικού μηχανισμού. Οι αρχές ελπίζουν ότι θα είναι σε θέση να συνάψουν διμερείς συμφωνίες με τους πιστωτές της Λέσχης του Παρισιού στις αρχές το 2002 ενώ παράλληλα καταβάλλουν έντονες προσπάθειες για τη σύναψη παρεμφερούς συμφωνίας με τους πιστωτές της Λέσχης του Λονδίνου. Δεν επιτεύχθηκε πολιτική συμφωνία μεταξύ της Σερβίας και του Μαυροβουνίου για τον διαχωρισμό των εναπομενουσών εξωτερικών υποχρεώσεων, με εξαίρεση το χρέος που οφείλεται στην ΕΤΕπ και στην Παγκόσμια Τράπεζα. Ωστόσο, στους προϋπολογισμούς τους για το 2002, και οι δύο δημοκρατίες έχουν εγγράψει πιστώσεις εξυπηρέτησης του χρέους, τις οποίες θεωρούν συντηρητικές.

3.3. Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας

Ως αποτέλεσμα της κρίσης που σημειώθηκε κατά το πρώτο εξάμηνο όσον αφορά την ασφάλεια της χώρας, το ΑΕγχΠ υποχώρησε αισθητά το 2001 κατά περίπου 4,6%. Το δημοσιονομικό έλλειμμα για το 2001 εκτιμάται ότι θα ανέλθει στο 6,7% του ΑΕγχΠ. Η ανεργία, η οποία ανερχόταν στο 29,5% στα τέλη του 2001, παρέμεινε ιδιαίτερα υψηλή και αντικατοπτρίζει το χαμηλό επίπεδο παραγωγής. Παρά την κρίση, διατηρήθηκε κάποιος βαθμός μακροοικονομικής σταθερότητας. Ο πληθωρισμός μετρούμενος βάσει του ΔΤΚ παρέμεινε στο 5,3% περίπου το 2001, χάρη στη συντηρητική νομισματική πολιτική που βασίστηκε στην σταθερή ισοτιμία με το ευρώ και η οποία αποσόβησε τον κίνδυνο να εισέλθει η χώρα σε ένα σπείρωμα υψηλού πληθωρισμού.

Το εξωτερικό εμπόριο διαταράχθηκε σοβαρά λόγω της κρίσης. Σε σύγκριση με το 2000, η μείωση των εισαγωγών (-348 εκατ. USD) ήταν μεγαλύτερη από την πτώση των εξαγωγών (-161 εκατ. USD) γεγονός που είχε συνέπεια την μείωση του εμπορικού ελλείμματος (κατά 187 εκατ. USD). Αντίθετα, το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών αυξήθηκε σημαντικά και ανήλθε στο 10,6% του ΑΕγχΠ. Τα συναλλαγματικά αποθέματα σε σκληρό νόμισμα παρέμειναν σε υψηλά επίπεδα και συγκεκριμένα στα τέλη του έτους ανέρχονταν σε περίπου 779 εκατ. USD, ή κάλυπταν 4,9 μήνες εξαγωγών· τα αποθέματα αυτά προέκυψαν σε μεγάλο βαθμό από τα σημαντικά έσοδα που προήλθαν από την πώληση (ιδιωτικοποίηση) του 51% του τηλεπικοινωνιακού φορέα τον Ιανουάριο του 2001.

Στα τέλη του 2001, και αφού το προηγούμενο πρόγραμμα του ΔΝΤ είχε ήδη εξέλθει των συμφωνηθέντων στόχων του χρονοδιαγράμματός του από την άνοιξη, οι αρχές

κατέληξαν σε νέα συμφωνία με το ΔΝΤ για ένα εξαμηνιαίο πρόγραμμα υπό την εποπτεία του ΔΝΤ (Staff Monitored Programme) το οποίο καθορίζει ένα μακροοικονομικό πλαίσιο και θα αρχίσει να εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2002. Οι αρχές δήλωσαν ότι αργότερα, εντός του 2002, θα επιδιώξουν τη σύναψη με το ΔΝΤ νέας συμφωνίας για χορήγηση υψηλότερης δόσης.

Στα τέλη του 2001, η πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας παρουσίαζε δείκτη εξωτερικό χρέος/ΑΕγχΠ 39% και τηρούσε τις υποχρεώσεις της στο πλαίσιο της εξυπηρέτησης του χρέους. Γενικά, ο κίνδυνος χώρας παρέμενε ιδιαίτερα υψηλός το δεύτερο εξάμηνο του 2001. Στο οικονομικό επίπεδο, το εφαρμοζόμενο υπό την εποπτεία του ΔΝΤ πρόγραμμα αποσκοπεί στη βελτίωση της δημοσιονομικής πειθαρχίας και αποτελεί ένα πρώτο βήμα για μια πιο φιλόδοξη συμφωνία. Στο πολιτικό επίπεδο σημειώθηκε σημαντική πρόοδος, όπως η συμφωνία-πλαίσιο που υπογράφηκε στις 13 Αυγούστου και παρέχει μια βάση για ειρηνική επίλυση της σύγκρουσης, η υπερνίκηση από το Κοινοβούλιο, στις 16 Νοεμβρίου, της αναθεώρησης του συντάγματος καθώς και ο νόμος για την τοπική αυτονομία που ψηφίστηκε τον Ιανουάριο του 2002. Ωστόσο, σύμφωνα με τις πλέον πρόσφατες πληροφορίες, οι εντάσεις μεταξύ των εθνοτήτων συνεχίζονται και η κατάσταση παραμένει ασταθής.

4. ΝΕΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΚΡΑΤΗ

4.1. Αρμενία

Η Αρμενική οικονομία γνώρισε ανάπτυξη-ρεκόρ 9 % περίπου το 2001 (έναντι 6% το 2000). Οι εξαγωγές και οι εγχώριες δαπάνες αποτέλεσαν τις κινητήριες δυνάμεις αυτής της ανάπτυξης. Οι εξαγωγές αυξήθηκαν κατά 14% ενώ οι εισαγωγές παρέμειναν ουσιαστικά αμετάβλητες σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Από την άλλη πλευρά, οι λιανικές πωλήσεις αυξήθηκαν κατά 13%. Λόγω της απομόνωσής της από τις διεθνείς αγορές, η Αρμενία δεν επηρεάστηκε από την σημερινή επιβράδυνση της οικονομίας.

Το 2001, τα δημοσιονομικά έσοδα αυξήθηκαν στο βαθμό που βελτιώθηκε η είσπραξη των φόρων, αλλά η θετική αυτή εξέλιξη δεν συνεχίστηκε καθ' όλο το έτος και η εκτέλεση του προϋπολογισμού ήταν δύσκολη στα τέλη του 2001. Αυτή η αύξηση των εσόδων επέτρεψε στην κυβέρνηση να μειώσει κάπως τις καθυστερήσεις πληρωμής των συντάξεων. Το έλλειμμα του δημοσίου δεν μειώθηκε αισθητά το 2001 και εξακολουθεί να ανέρχεται στο 5% περίπου του ΑΕγχΠ. Η νομισματική πολιτική σταδιακά χαλάρωσε το 2001 και η αύξηση των τιμών καταναλωτή από 0,4% το 2000 ανήλθε σε 2,9% το 2001· ωστόσο, παραμένει κατώτερη του προβλεπόμενου 3,5%. Το αρμενικό dram παρέμεινε μάλλον σταθερό το 2001 με ισοτιμία περίπου 560 dram ανά USD. Το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών (περιλαμβανομένων των μεταβιβάσεων) υποχώρησε κάπως και ανήλθε στο 11% του ΑΕγχΠ (έναντι 14% του 2000). Το επίπεδο των ακαθάριστων συναλλαγματικών αποθεμάτων είναι ικανοποιητικό καθώς καλύπτει περισσότερο από 3 μήνες εισαγωγών. Το εξωτερικό χρέος ανερχόταν σε 860 εκατ. USD (δηλ. 45% του ΑΕγχΠ) στην αρχή του 2001 και δεν υπέστη ουσιαστικές μεταβολές κατά τη διάρκεια του έτους. Στα τέλη του 2001, η Αρμενία διαπραγματεύθηκε συμφωνία μετοχοποίησης του χρέους με τη Ρωσία για το χρέος της ύψους 94 εκατ. USD. Η συμφωνία αυτή τέθηκε σε ισχύ το 2002.

4.2. Λευκορωσία

Το πραγματικό ΑΕγχΠ αυξήθηκε κατά 3% τους εννέα πρώτους μήνες του 2001 σε σχέση με την ίδια περίοδο του 2000. Παρά την συνέχιση της ανάπτυξης στον βιομηχανικό τομέα, οι βιομηχανικές επιχειρήσεις της Λευκορωσίας δεν έπαυσαν να εξασθενούν, με συνεχώς αυξανόμενα αποθέματα και μειωμένα κέρδη. Ο πληθωρισμός μειώθηκε αισθητά και η συναλλαγματική ισοτιμία παρέμεινε σχετικά σταθερή.

Η οικονομική πολιτική εξακολουθεί πάντα να βασίζεται σε μακροπρόθεσμα προγράμματα αμφίβολης αξιοπιστίας. Οι νομισματικές αρχές κατόρθωσαν να επιβραδύνουν σημαντικά τον πληθωρισμό και να διατηρήσουν σταθερή την συναλλαγματική ισοτιμία, αλλά συνέχισαν να χορηγούν πιστώσεις στην κυβέρνηση, η οποία προκειμένου να συγκρατήσει το δημοσιονομικό της έλλειμμα συσσώρευσε τις ληξιπρόθεσμες οφειλές για εγχώριες δαπάνες. Παρότι οι διεθνείς χρηματοδοτικοί οργανισμοί στήριξαν ορισμένα πρόσφατα μέτρα πολιτικής, δεν έδωσαν καμιά ένδειξη ότι προσεχώς θα εκπονηθούν και θα εφαρμοστούν βιώσιμα δανειοδοτικά προγράμματα.

Οι επιδόσεις στο σκέλος των εξαγωγών παραμένουν ασθενείς από το πρώτο τρίμηνο του 2001: οι πωλήσεις στη Ρωσία μειώνονται σε ετήσια βάση και οι εξαγωγές προς τις χώρες που δεν ανήκουν στην Κοινοπολιτεία Ανεξάρτητων Κρατών αυξάνονται με συγκρατημένο ρυθμό. Θεωρείται δύσκολο να κατορθώσει η Λευκορωσία να αντισταθμίσει την εξέλιξη αυτή με αύξηση των εξαγωγών της προς τις μη παραδοσιακές αγορές: για να γίνει αυτό θα έπρεπε η χώρα να βελτιώσει την παραγωγικότητα, την εμπορία και τη διανομή των αγαθών της στις χώρες Δυτικής Ευρώπης, ενώ ελάχιστες είναι και οι πιθανότητές της να προσελκύσει τις απαραίτητες για το σκοπό αυτό επενδύσεις. Η κατάργηση των εισαγωγών και τα προγράμματα υποκατάστασής τους, στα οποία οφείλεται σήμερα το πλεόνασμα που παρουσιάζει το εμπορικό ισοζύγιο, δεν θα κατορθώσουν μακροπρόθεσμα να αναχαιτίσουν την αύξηση της ζήτησης για εισαγωγές. Το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών ενδέχεται επομένως να σημειώσει σημαντική άνοδο σε μεσοπρόθεσμη βάση. Ωστόσο, λαμβανομένου υπόψη του χαμηλού επιπέδου του εξωτερικού χρέους (μικρότερο από 10% του ΑΕγχΠ), η αποπληρωμή των υποχρεώσεων αυτών δεν απειλείται στο άμεσο μέλλον.

4.3. Γεωργία

Ο ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης επιταχύνθηκε το 2001 με αύξηση του πραγματικού ΑΕγχΠ κατά 4,5% (1,9% το 2000). Το αποτέλεσμα αυτό οφείλεται ουσιαστικά στη γεωργία, η οποία ανέκαμψε μετά από την ξηρασία του περασμένου έτους. Αντίθετα, η βιομηχανική παραγωγή υποχώρησε κατά 1%.

Το έλλειμμα του δημοσίου μειώθηκε αισθητά (από -7% το 1999 σε -4 % το 2000 και σε -2 % το πρώτο εξάμηνο το 2001). Λόγω των απογοητευτικών αποτελεσμάτων στον τομέα της κινητοποίησης των εσόδων, η δημοσιονομική εξυγίανση επιτεύχθηκε μέσω συνεχιζόμενης συμπίεσης των δαπανών. Επομένως, η κυβέρνηση δεν ήταν σε θέση να μειώσει, όπως προβλεπόταν, την συσσώρευση των ληξιπρόθεσμων οφειλών στο πλαίσιο των κοινωνικών δαπανών. Τα συνολικά έσοδα της γενικής κυβέρνησης αυξήθηκαν ελαφρώς και ανήλθαν στο 14,5% του ΑΕγχΠ, το οποίο αποτελεί έναν από τους χαμηλότερους δείκτες στην περιοχή.

Οι νομισματικές αρχές συνέχισαν τις προσπάθειές τους για διατήρηση του πληθωρισμού σε χαμηλά επίπεδα. Η αύξηση των τιμών καταναλωτή ήταν ελαφρώς μικρότερη σε

σχέση με τις προβλέψεις, και ανήλθε σε 3,4% στο τέλος του έτους (4,6% στο τέλος του 2000). Το 2001, η ονομαστική συναλλαγματική ισοτιμία του λάρι υποχώρησε κατά 7%, λόγω της τουρκικής οικονομικής κρίσης κατ' αρχάς, και στη συνέχεια λόγω της παραίτησης της κυβέρνησης το Νοέμβριο του 2001. Στο τέλος του έτους, το δολάριο ισοδυναμούσε με 2,15 λάρι. Το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών επιδεινώθηκε περαιτέρω το 2001 σε σχέση με το 5,5% του ΑΕγχΠ το 2000, συμπεριλαμβανομένων των επίσημων μεταβιβάσεων. Μετά από την αύξηση που σημείωσαν το 2000, οι άμεσες ξένες επενδύσεις υποχώρησαν κατά τη διάρκεια του υπό εξέταση έτους· για το 2002 δεν προβλέπεται καμία ανατροπή αυτής της αρνητικής τάσης, και αυτό διότι το γενικότερο επενδυτικό κλίμα παραμένει δυσμενές. Τα συναλλαγματικά αποθέματα σημείωσαν ελαφρά αύξηση αλλά παραμένουν χαμηλά σε όρους κάλυψης των εισαγωγών (λιγότερο από ενάμισι μήνα). Στο τέλος του έτους, το εξωτερικό χρέος της Γεωργίας ανερχόταν σε 1,7 δισ. USD, (περίπου 52% του ΑΕγχΠ). Συνεχίστηκαν οι διμερείς συζητήσεις με τους πιστωτές μετά τη συμφωνία που συνήφθη με τη Λέσχη του Παρισιού το Μάρτιο του 2001. Όλες οι διμερείς συζητήσεις αναμένεται να ολοκληρωθούν στις αρχές του 2002, συμπεριλαμβανομένων των συζητήσεων με το Τουρκμενιστάν, το οποίο είναι ο κυριότερος πιστωτής της Γεωργίας που δεν ανήκει στη Λέσχη του Παρισιού.

4.4. ΜΟΛΔΑΒΙΑ

Η αύξηση του πραγματικού ΑΕγχΠ της Μολδαβίας αναμένεται να παραμείνει σχετικά ισχυρή, στο επίπεδο περίπου που καταγράφηκε το 2001 (4-5%), αλλά θα συγκρατηθεί λόγω της βραδύτητας των μεταρρυθμίσεων και της έλλειψης διαφοροποίησης της εθνικής οικονομίας. Το σχετικά χαμηλό επίπεδο του πληθωρισμού και η συγκρατημένη εξασθένιση του νομίσματος θα αποτρέψουν κάθε νέα πραγματική ανατίμηση. Το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών θα παραμείνει υψηλό μεταξύ 5-7% του ΑΕγχΠ. Από το τέταρτο τρίμηνο του 2001 εφαρμόζεται μια αισθητά πιο χαλαρή δημοσιονομική πολιτική.

Το εξωτερικό χρέος της χώρας αυξήθηκε έντονα κατά τη διάρκεια των 8 τελευταίων ετών. Σήμερα ανέρχεται σε 1,5 δισ. USD, δηλ. στο 120% του ΑΕγχΠ. Μόνο το 9% των πιστώσεων αυτών επενδύθηκαν στην οικονομία ενώ το υπόλοιπο ποσό διατέθηκε για την κάλυψη των ελλειμμάτων του προϋπολογισμού και του ισοζυγίου πληρωμών.

Το 2001 η Μολδαβία κατέβαλε 110 εκατ. USD για την εξυπηρέτηση του εξωτερικού χρέους, ποσό που αντιστοιχεί στο 1/3 των δημοσιονομικών εσόδων. Η κυβέρνηση θα υποχρεωθεί να ζητήσει νέα αναδιάρθρωση του χρέους, κυρίως επειδή οι σχετικές υποχρεώσεις θα ανέλθουν στο ανώτατο επίπεδό τους το 2002 (το ποσό που πρέπει να καταβληθεί ανέρχεται σε 200 εκατ. USD). Η δομή του χρέους (20% αντίστοιχα στο ΔΝΤ, στην Παγκόσμια Τράπεζα, στο ρωσικό μονοπώλιο αερίου Gazprom και στους επίσημους πιστωτές της Λέσχη του Παρισιού, ενώ το υπόλοιπο κατανέμεται μεταξύ διαφόρων πολυμερών και διμερών πιστωτών μικρότερου μεγέθους) αποκλείει κάθε πιθανότητα ταχείας και μεγάλης εμβέλειας αναδιάρθρωσης. Η χώρα αντιμετώπισε ήδη δυσκολίες πληρωμής το 2001 και κατέβαλε σημαντικές προσπάθειες για την εξόφληση ευρωομολογιών ύψους 3,7 εκατ. USD τον Ιούνιο. Το Κοινοβούλιο υποχρέωσε μάλιστα την Κεντρική Τράπεζα να ανοίξει πίστωση ύψους 30 εκατ. USD για την αποπληρωμή του εξωτερικού χρέους, γεγονός το οποίο οδήγησε σε ολοένα και πιο αρνητικές εξωτερικές αξιολογήσεις του χρέους της χώρας. Η εταιρεία αξιολόγησης Moody's μείωσε την βαθμολογία των εξωτερικών υποχρεώσεων της χώρας σε Caa1 και των

τραπεζικών της καταθέσεων σε Caa2, ενώ η εταιρεία αξιολόγησης Fitch ανακοίνωσε ότι ήταν μάλλον απίθανο να κατορθώσει η χώρα να εξοφλήσει το σύνολο των ευρωομολογίων ύψους 75 εκατ. USD που λήγουν τον Ιούνιο του 2002.

Οι молδαβικές αρχές ζήτησαν από τους πιστωτές τους της Λέσχης του Παρισιού να συναντηθούν το Μάρτιο του 2002, ελπίζοντας να επιτύχουν αναδιάρθρωση του χρέους. Αυτό προϋποθέτει ωστόσο την επανεφαρμογή του προγράμματος του ΔΝΤ, για το οποίο γίνονται την περίοδο αυτή νέες διαπραγματεύσεις όσον αφορά τους τρόπους αποπληρωμής του χρέους της Μολδαβίας έναντι της Gazprom και ιδίως την απόσυρση της εγγύησης που προηγουμένως παρείχε το κράτος.

4.5. Τατζικιστάν

Η αύξηση του πραγματικού ΑΕγχΠ εκτιμάται σε 6% το 2001 (8,3% το 2000). Πέρα από τους βασικούς τομείς του βάμβακος και του αλουμινίου, η ανάπτυξη επεκτάθηκε προοδευτικά και σε πολλούς άλλους τομείς της οικονομίας (όπως η μεταποίηση τροφίμων, η δασοκομία και τα δομικά υλικά). Η παραγωγή αλουμινίου συνέχισε την ανοδική της πορεία και οι συγκομιδή βάμβακος ήταν επίσης ικανοποιητική, αλλά τα θετικά αυτά αποτελέσματα μετριάστηκαν από την πτώση των τιμών αυτών των πρώτων υλών στις διεθνείς αγορές. Οι επιπτώσεις από την σοβαρή ξηρασία που έπληξε την περιοχή το 2000-2001 είναι ακόμη αισθητές. Επηρέασαν την συγκομιδή των σιτηρών και τους υδροηλεκτρικούς σταθμούς, γεγονός που οδήγησε σε αύξηση των καθαρών εισαγωγών ηλεκτρικής ενέργειας.

Το έλλειμμα του δημοσίου εκτιμάται στο 0,5 % του ΑΕγχΠ για το 2001 (δηλ. σε επίπεδο σχεδόν παρεμφερές με εκείνο του 2000). Η επιδείνωση των όρων εμπορίου, η ξηρασία και η αύξηση των δαπανών στον τομέα της ασφάλειας (λόγω της κατάστασης που επικρατεί στο γειτονικό Αφγανιστάν) άσκησαν συμπληρωματικές πιέσεις στον προϋπολογισμό κατά τη διάρκεια του έτους.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις, το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών αυξήθηκε στο 7% περίπου του ΑΕγχΠ το 2001 (έναντι 6,3% το 2000). Τα συνεχώς αυξανόμενα συνοριακά προβλήματα επηρέασαν τις διασυννοριακές συναλλαγές. Δεδομένου ότι το αλουμίνιο και το βαμβάκι εξακολουθούν να αντιπροσωπεύουν ποσοστό μέχρι και 65% των συνολικών εσόδων από εξαγωγές, το εμπορικό ισοζύγιο είναι ιδιαίτερα ευαίσθητο στις διακυμάνσεις των τιμών αυτών των πρώτων υλών στις διεθνείς αγορές.

Μετά την εφαρμογή αυστηρότερης νομισματικής πολιτικής, ο πληθωρισμός υποχώρησε ταχέως το 2001 και ανήλθε σε 10% περίπου κατά τη διάρκεια των 9 πρώτων μηνών προ έτους (έναντι μέσου πληθωρισμού 33% το 2000). Το νόμισμα του Τατζικιστάν, το σομόνι, σταθεροποιήθηκε κατά τη διάρκεια του 2001, αφού αρχικά υποτιμήθηκε μετά την εισαγωγή του τον Οκτώβριο του 2000. Το εξωτερικό χρέος του Τατζικιστάν παρέμεινε συνολικά σταθερό το 2001, και ανήλθε σε περίπου 1,3 δις. USD (εκτιμάται σε 116% του ΑΕγχΠ). Ο δείκτης της καθαρής παρούσας αξίας του εξωτερικού χρέους προς τα δημοσιονομικά έσοδα ήταν περίπου 400% το 2001. Τα ακαθάριστα συναλλαγματικά αποθέματα της Κεντρικής Τράπεζας κάλυπταν λιγότερο από 2 ½ μήνες εισαγωγών.

4.6. Ουκρανία

Παρά την επιβράδυνση του συνολικού ρυθμού μεγέθυνσης, το ΑΕγχΠ της Ουκρανίας αυξήθηκε σε πραγματικούς όρους κατά 9% κατά τη διάρκεια των 11 πρώτων μηνών του 2001, σε σχέση με την ίδια περίοδο του 2000. Από την πλευρά της προσφοράς, η μεγέθυνση τροφοδοτήθηκε από την βιομηχανική και γεωργική παραγωγή, με την τελευταία να επωφελείται από ακόμη μια εξαιρετική εσοδεία σιτηρών. Στο σκέλος της ζήτησης, πρωταγωνιστικό ρόλο διαδραμάτισαν οι καταναλωτικές δαπάνες και οι επενδύσεις. Ο ρυθμός ανάπτυξης εμφανίζει ωστόσο ορισμένες ενδείξεις κόπωσης λόγω της κάμψης της ζήτησης από τη Ρωσία και από τους υπόλοιπους κύριους εμπορικούς εταίρους της χώρας. Το 2002, η μεγέθυνση του ΑΕγχΠ αναμένεται να υποχωρήσει στο 5% περίπου, αντικατοπτρίζοντας την αρνητική επίπτωση που είχε στις καθαρές εξαγωγές η ανατίμηση της πραγματικής ισοτιμίας, καθώς και την περιορισμένη πιθανότητα να επαναληφθούν οι ευνοϊκές καιρικές συνθήκες των δύο τελευταίων ετών.

Παρά την ενίσχυση της οικονομικής δραστηριότητας, ο πληθωρισμός παρουσίασε πτωτική τάση. Το Νοέμβριο του 2001, η άνοδος των τιμών καταναλωτή σε ετήσια βάση ανήλθε στο χαμηλότερο επίπεδο από την ανεξαρτησία της χώρας (4,5%), αφού είχε φθάσει στο 32% τον Ιούλιο του 2000. Αυτή η αποκλιμάκωση του πληθωρισμού εξηγείται από ένα συνδυασμό παραγόντων, όπως η συγκρατημένη ανατίμηση του hryvnia σε ονομαστικούς όρους, η εφαρμογή συνετής δημοσιονομικής πολιτικής, οι καλές εσοδείες το 2000 και το 2001 και οι χαμηλότερες τιμές του πετρελαίου. Ωστόσο, η κατακόρυφη άνοδος των πραγματικών μισθών και συντάξεων και ο ταχύς ρυθμός επέκτασης των νομισματικών συγκεντρωτικών μεγεθών αναμένεται ότι θα οδηγήσουν σε νέα αύξηση του πληθωρισμού το 2002. Το Δεκέμβριο του 2001 σημειώθηκε χαλάρωση της νομισματικής πολιτικής με την έκτη μείωση του επιτοκίου αναχρηματοδότησης της Κεντρικής Τράπεζας το οποίο από 15% υποχώρησε σε 12,5% (έναντι 27% στα τέλη του 2000).

Το έλλειμμα του ευρύτερου δημόσιου τομέα ανερχόταν στο 1,5% του ΑΕγχΠ το 2001. Ο προϋπολογισμός του 2002 προβλέπει έλλειμμα 1,8% του ΑΕγχΠ, ικανοποιώντας την απαίτηση του ΔΝΤ, αλλά κατά την κατάρτισή του δεν ελήφθη σωστά υπόψη η ανάγκη εξόφλησης των ληξιπρόθεσμων οφειλών που αφορούν επιστροφές ΦΠΑ ούτε το κόστος που θα έχει η απόφαση του Κοινοβουλίου για εκ νέου χορήγηση, σε ορισμένες κατηγορίες του πληθυσμού, προνομίων στους τομείς της κατοικίας, των μεταφορών και των δημοτικών υπηρεσιών.

Η πρόοδος όσον αφορά τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, ιδίως τις ιδιωτικοποιήσεις, επιβραδύνθηκε σημαντικά κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2001. Ωστόσο, ελήφθησαν ορισμένα ενθαρρυντικά μέτρα, όπως η αφαίρεση της τραπεζικής άδειας λειτουργίας από την Banka Ukraina (μια αφερέγγυα δημόσια τράπεζα), η θέσπιση νέου κώδικα εγγείου ιδιοκτησίας και η βελτίωση των δεικτών πληρωμής των λογαριασμών ηλεκτρικού ρεύματος.

Λόγω της ισχυρής αύξησης των εισαγωγών, η οποία στηρίχθηκε στην εγχώρια ζήτηση, και της επιβράδυνσης του ρυθμού αύξησης των εξαγωγών που οφείλεται στη μείωση της εξωτερικής ζήτησης και στην ανατίμηση της πραγματικής συναλλαγματικής ισοτιμίας, το πλεόνασμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών συρρικνώνεται. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις, από το 4,7% του ΑΕγχΠ το 2000 υποχώρησε στο 3% το προηγούμενο έτος και αναμένεται ότι θα υποχωρήσει φέτος στο 1½ % του ΑΕγχΠ. Παρότι το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών συνεχίζει να είναι πλεονασματικό, το ισοζύγιο πληρωμών

παραμένει ευάλωτο. Η χώρα δεν έχει πλέον πρόσβαση στις διεθνείς αγορές ομολόγων μετά τη ρωσική κρίση του 1998 και οι εισροές για άμεσες ξένες επενδύσεις συνεχίζουν να είναι απογοητευτικές. Έτσι, τα επίσημα συναλλαγματικά αποθέματα παραμένουν χαμηλά (περίπου 2,9 δις. USD ή 7,5 εβδομάδες εισαγωγών, στα τέλη Ιουνίου 2001), μολονότι εμφανίζεται ελαφρώς ανοδική τάση από την άνοιξη του 2000. Με τη Λέσχη του Παρισιού συμφωνήθηκε αναδιάρθρωση του χρέους της Ουκρανίας τον Ιούλιο του 2001. Το ΔΝΤ επανενεργοποίησε τον ΔΠΜ το φθινόπωρο του 2001 αλλά διαφωνίες σχετικά με τον προϋπολογισμό καθυστέρησαν την ολοκλήρωση της έβδομης αναθεώρησης του προγράμματος, η οποία αρχικά προγραμματιζόταν για τον Ιανουάριο 2002. Το εξωτερικό χρέος της Ουκρανίας αντιστοιχούσε στο 30% περίπου του ΑΕγχΠ στα τέλη του 2001.

5. ΑΛΛΕΣ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ

5.1. Αλγερία

Ο χαμηλός ρυθμός οικονομικής μεγέθυνσης το 2001, ο οποίος αποδίδεται στις μέτριες επιδόσεις του μη πετρελαϊκού τομέα, παρακίνησε τις αρχές να θέσουν σε εφαρμογή ένα πρόγραμμα οικονομικής ανάκαμψης (2001-2004) με σκοπό την τόνωση της ζήτησης και των δραστηριοτήτων υψηλής έντασης εργασίας, την ανασυγκρότηση των δημόσιων υποδομών και την ανάπτυξη των ανθρώπινων πόρων. Αυτή η δέσμη μέτρων αντιπροσωπεύει περίπου το 13% του ΑΕγχΠ για τέσσερα χρόνια και θα επιταχύνει προσωρινά τη μεγέθυνση. Η αύξηση του ΑΕγχΠ ήταν περίπου 3%. Η αύξηση των τιμών παρέμεινε περιορισμένη, και η άνοδος του δείκτη τιμών καταναλωτή ανήλθε κατά μέσο όρο σε 3,4%. Ο προϋπολογισμός παρέμεινε πλεονασματικός το 2001 (4% του ΑΕγχΠ) χάρη στα σημαντικά έσοδα του πετρελαϊκού τομέα και παρά την αύξηση των δαπανών για την εφαρμογή του προαναφερθέντος προγράμματος κατά το δεύτερο εξάμηνο του έτους.

Οι διακυμάνσεις των τιμών του πετρελαίου και του φυσικού αερίου εξακολουθούν να ασκούν σημαντική επίδραση στους εξωτερικούς λογαριασμούς, και αυτό λόγω της σημασίας του τομέα των υδρογονανθράκων (ο οποίος αντιπροσωπεύει το 95% και πλέον των εξαγωγών και το 30% του ΑΕγχΠ). Οι εξωτερικοί λογαριασμοί παρέμειναν υψηλοί το 2001 χάρη στην μέση τιμή του πετρελαίου (24USD/βαρέλι) παρά την πτώση των τιμών του πετρελαίου μετά τις 11 Σεπτεμβρίου. Το πλεόνασμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών ήταν 8,6% του ΑΕγχΠ το 2001, έναντι 17% του 2000, γεγονός το οποίο είχε ως αποτέλεσμα να αυξηθούν τα επίσημα συναλλαγματικά αποθέματα σε 18 δισ. USD, δηλαδή κάλυπταν 17 μήνες εισαγωγών στα τέλη του έτους.

Ο δείκτης χρέους/ΑΕγχΠ βελτιώθηκε και από 48% το 2000 υποχώρησε στο 40% στα τέλη του 2001. Ωστόσο, ο δείκτης εξυπηρέτησης του χρέους επιδεινώθηκε και ανήλθε στο 26% λόγω της μείωσης των εξαγωγών. Οι αρχές δήλωσαν ότι προτίθενται να εφαρμόσουν μια συνετή πολιτική όσον αφορά το χρέος και να παρατείνουν το χρονοδιάγραμμα αποπληρωμής του υφιστάμενου χρέους.

Κατά τους τελευταίους δύο μήνες του 2001, η Αλγερία χρειάστηκε να αντιμετωπίσει φυσικές καταστροφές (πλημμύρες) και μια αύξηση των εμφύλιων ταραχών. Ο βαθμός ευαισθησίας του χρηματοοικονομικού συστήματος και το επίπεδο των κινδύνων θα εξακολουθούν να εξαρτώνται κυρίως από την αγορά πετρελαίου. Οι εξελίξεις μετά την 11η Σεπτεμβρίου ήταν δυσμενείς. Οι τιμές του πετρελαίου ακολούθησαν πτωτική τάση και έκτοτε δεν ανέκαμψαν, αντίθετα με τις προβλέψεις πολλών παρατηρητών. Η συνολική ζήτηση παρέμεινε χαμηλή, παρά την συμφωνηθείσα μείωση της παραγωγής, και οι προοπτικές όσον αφορά την εξέλιξη των τιμών είναι δυσμενείς. Αυτό θα επηρεάσει την δημοσιονομική κατάσταση και το εξωτερικό σκέλος της οικονομίας, και τούτο παρά το γεγονός ότι το ταμείο σταθεροποίησης του πετρελαϊκού τομέα μπορεί να συμβάλει στην άμβλυνση των επιπτώσεων αυτών. Ωστόσο, λαμβανομένων υπόψη των θετικών αποτελεσμάτων της πολιτικής που ακολουθείται στο εσωτερικό της χώρας, η αλγερινή οικονομία είναι πλέον ικανή να αντιμετωπίσει εξωτερικές κρίσεις όπως η πτώση των τιμών του πετρελαίου.

Κατάλογος συντομογραφιών

DM	Γερμανικό μάρκο
EK	Ευρωπαϊκή Κοινότητα
ΔΠΜ	Διευρυμένος πιστωτικός μηχανισμός (EFF)
ΕΤΕπ	Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (EIB)
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
EUR	Ευρώ
ΑΞΕ	Άμεσες ξένες επενδύσεις
ΑΕγχΠ	Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν
ΔΝΤ	Διεθνές Νομισματικό Ταμείο
SBA	Συμφωνία Stand-By
US\$, USD	Δολάριο ΗΠΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΕΙ Ο ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

1.1. Πίνακες 1 έως 3

Σκοπός των πινάκων 1 έως 3 είναι η παρουσίαση του τρέχοντος υπολοίπου σε κεφάλαιο των εγγυήσεων και των ετήσιων αποπληρωμών κεφαλαίων και τόκων σχετικά με τις δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις που ενέχουν κίνδυνο για τον κοινοτικό προϋπολογισμό. Τα στοιχεία τους αντιπροσωπεύουν τον μέγιστο πιθανό κίνδυνο των εν λόγω πράξεων για την Κοινότητα και δεν πρέπει να δημιουργηθεί η εντύπωση ότι τα ποσά αυτά θα αναληφθούν στην πραγματικότητα από τον προϋπολογισμό. Ειδικότερα, όσον αφορά τον πίνακα 3, δεν είναι βέβαιο ότι θα εκταμιευθούν όλα τα ποσά τα σχετικά με τις περιγραφόμενες πράξεις.

1.1.1. Επιτρεπόμενο ανώτατο όριο (πίνακας 1)

Πρόκειται για το άθροισμα των ανώτατων ορίων των ποσών σε κεφάλαιο τα οποία επιτρέπεται να χορηγηθούν για πράξεις που έχουν ήδη αποφασισθεί από το Συμβούλιο.

Για να εκτιμηθεί πλήρως ο κίνδυνος που αντιπροσωπεύουν για τον κοινοτικό προϋπολογισμό, πρέπει να ληφθούν υπόψη οι ακόλουθοι παράγοντες που επιδρούν στον ενδεχόμενο κίνδυνο:

- Παράγοντας που αυξάνει τον κίνδυνο: οι τόκοι των δανείων πρέπει να προστεθούν στα επιτρεπόμενα ανώτατα όρια
- Παράγοντες που μειώνουν τον κίνδυνο:
 - περιορισμός της εγγύησης που δίδεται στην ΕΤΕπ στο 75% των δανείων τα οποία συνάπτονται με τις χώρες της Μεσογείου·
 - περιορισμός της εγγύησης που δίδεται στην ΕΤΕπ στο 70% των δανείων τα οποία συνάπτονται στο πλαίσιο πράξεων δανειοδότησης ορισμένων τρίτων χωρών εγκεκριμένων με την απόφαση του Συμβουλίου της 14ης Απριλίου 1997 και ανάληψη των κινδύνων από κοινού από την Κοινότητα και την ΕΤΕπ, ενώ η εγγύηση του προϋπολογισμού σε ορισμένες περιπτώσεις καλύπτει μόνο τους πολιτικούς κινδύνους·
 - περιορισμός της εγγύησης που δίδεται στην ΕΤΕπ στο 65% των δανείων τα οποία συνάπτονται στο πλαίσιο πράξεων δανειοδότησης ορισμένων τρίτων χωρών εγκεκριμένων με την απόφαση του Συμβουλίου της 22ας Δεκεμβρίου 1999 και με ανάληψη των κινδύνων από κοινού από την Κοινότητα και την ΕΤΕπ, ενώ η εγγύηση του προϋπολογισμού σε ορισμένες περιπτώσεις καλύπτει μόνο τους πολιτικούς κινδύνους·
 - τα δάνεια που έχουν ήδη αποπληρωθεί, εφόσον τα σχετικά ποσά, εκτός από τα δάνεια για στήριξη του ισοζυγίου πληρωμών (κράτη μέλη), είναι τα ανώτατα ποσά χορηγηθέντων δανείων και όχι ποσά εγκριθέντα προς εκταμίευση·

- τα εγκριθέντα ποσά δεν εκταμιεύονται κατ' ανάγκη εξ ολοκλήρου.

1.1.2. Τρέχον υπόλοιπο (πίνακας 1)

Πρόκειται για το μέρος του κεφαλαίου ενός εκταμιευθέντος δανείου που δεν έχει ακόμη επιστραφεί, σε μια δεδομένη ημερομηνία, από τον οφειλέτη.

Σε σχέση με το προηγούμενο οικονομικό μέγεθος, το τρέχον υπόλοιπο δεν περιλαμβάνει τα δάνεια που δεν έχουν ακόμα εκταμιευθεί ούτε το μέρος των εκταμιευθέντων δανείων που έχει ήδη αποπληρωθεί. Μπορεί να περιγραφεί ως το ύψος των δανείων που υπάρχουν σε μια δεδομένη ημερομηνία.

1.1.3. Ετήσιος κίνδυνος (πίνακες 2 και 3)

Κατ' εκτίμηση ύψος του κεφαλαίου και των τόκων που πρέπει να καταβληθούν κατά τη διάρκεια ενός οικονομικού έτους.

Το ποσό αυτό υπολογίζεται:

- α) είτε μόνο για τα εκταμιευθέντα δάνεια (πίνακας 2) οπότε το κεφάλαιο που πρέπει να αποπληρωθεί είναι ίσο με το ύψος του τρέχοντος υπολοίπου·
- β) είτε για τα δάνεια που έχουν εκταμιευθεί, για τα δάνεια που έχουν εγκριθεί αλλά δεν έχουν ακόμη εκταμιευθεί και για τα δάνεια που έχουν προταθεί από την Επιτροπή αλλά δεν έχουν ακόμη εγκριθεί (πίνακας 3)

οπότε το αποπληρωτέο κεφάλαιο είναι ίσο με το επιτρεπόμενο ανώτατο όριο των δανείων, συν, ενδεχομένως, τα ποσά των δανείων που έχουν προταθεί από την Επιτροπή αλλά δεν έχουν ακόμη εγκριθεί.

1.2. Δανειοδοτικές πράξεις που καλύπτονται από την εγγύηση του προϋπολογισμού

Πίνακες 5α, 5β(1), 5β(2) και 6.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5α

Δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις: κράτη μέλη

Μεταβολές του τρέχοντος υπολοίπου κατά το εξάμηνο

εκατ. Ευρώ

ΧΩΡΑ	Απόφαση	Ημερομηνία απόφασης	Διάρκεια δανείων (έτη)	Κατάσταση των δανείων - ολοκληρωθέντα (α) - εκταμιευθέντα εν μέρει (β) - πλήρως εκταμιευθέντα (γ) - μη εκταμιευθέντα ακόμη (δ)	Αποφασισθέν ποσό	Τρέχων υπόλοιπο στις 01.07.01	Υλοποιηθείσες πράξεις κατά τη διάρκεια του εξαμήνου		Τρέχων υπόλοιπο στις 31.12.01
							Εκταμιευθέντα ποσά	Επιστραφέντα ποσά	
ΙΤΑΛΙΑ	93/67/CEE	18.01.93	6	(c)	8.000,00	0,00		0,00	0,00
			6	(c)	2.000,00				
			-	(d)	2.000,00				
			-	(d)	2.000,00				
EURATOM	77/270-271/Euratom	29.03.77	(3)	(c)	4.000,00	40,00	0,00	0,00	40,00
				(c)	500,00				
				(c)	500,00				
				(c)	1.000,00				
				(b)(4)	1.000,00				
				(d)(4)	1.000,00				
NKM	78/870/EEC	16.10.78	(3)	(c)	6.830,00	89,10		83,50	18,90
				(c)	1.000,00				
				(c)	1.000,00				
				(c)	80,00				
				(c)	1.000,00				
				(c)	3.000,00				
				(c)	750,00				
				(c)					
ΣΥΝΟΛΟ					18.830,00	129,10	0,00	83,50	58,90

(1) Έκτακτη βοήθεια για την ανασυγκρότηση των περιοχών που έπληξε ο σεισμός στην Ιταλία το 1980.

(2) Έκτακτη βοήθεια για την ανασυγκρότηση των περιοχών που έπληξε ο σεισμός στην Ελλάδα το 1981.

(3) Μακροπρόθεσμα δάνεια για τα οποία το χρονοδιάγραμμα πληρωμών εξαρτάται από τις ημερομηνίες εκταμίευσης.

(4) Με την απόφαση 94/179/Euratom της 21ης Μαρτίου 1994 το Συμβούλιο αποφάσισε τη χορήγηση δανείων Euratom για τη χρηματοδότηση σχεδίων σε ορισμένες τρίτες χώρες.

(5) Αναντιστοιχεία που οφείλεται στη μεταβολή των ισοτιμιών των άλλων νομισμάτων έναντι του ευρώ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5β (1)

Χρηματοδοτική συνδρομή προς τρίτες χώρες

Μεταβολές του τρέχοντος υπολοίπου κατά τη διάρκεια του εξαμήνου, ανά χώρα και ανά δόση

εκατ. Ευρώ

ΧΩΡΑ	Απόφαση	Ημερομηνία απόφασης	Διάρκεια δανείου (έτη)	Προθεσμία λήξης	Κατάσταση των δανείων - ολοκληρωθέντα (α) - εκταμιευθέντα εν μέρει (β) - πλήρως εκταμιευθέντα (γ) - μη εκταμιευθέντα ακόμη (δ)	Αποφασισθέν ποσόν	Τρέχον υπόλοιπο στις 01.07.01	Υλοποιηθείσες πράξεις κατά τη διάρκεια του εξαμήνου		Τρέχον υπόλοιπο στις 31.12.01
								Εκταμιευθέντα ποσά	Επιστραφέντα ποσά	
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ II	92/511/EEC	19.10.92				110,00				
1η δόση			7	07.12.2001	(c)	70,00	70,00		70,00	0,00
2η δόση			7	29.08.2003	(c)	40,00	40,00			40,00
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ III	97/472/EC	22.07.97				250,00				
1η δόση			10	10.02.2008	(c)	125,00	125,00			125,00
2η δόση			10	22.12.2008	(c)	125,00	125,00			125,00
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ IV	99/731/EC	08.11.99				100,00				
1η δόση			10	21.12.2009	(c)	40,00	40,00			40,00
2η δόση			-	-	(c)	60,00	60,00			60,00
ΡΟΥΜΑΝΙΑ II	92/551/EEC	27.11.92	7	26.02.2000	(a)	80,00				0,00
ΡΟΥΜΑΝΙΑ III	94/369/EC	20.06.94				125,00				
1η δόση			7	20.11.2002	(c)	55,00	55,00			55,00
2η δόση			7	20.11.2004	(c)	70,00	70,00			70,00
ΡΟΥΜΑΝΙΑ IV	99/732/EC	08.11.99				200,00				
1η δόση			10	29.06.2010	(c)	100,00	100,00			100,00
2η δόση			-	-	(d)	100,00	0,00			0,00
ΧΩΡΕΣ ΒΑΛΤΙΚΗΣ	92/542/EEC	23.11.92				220,00				
ΕΣΘΟΝΙΑ						40,00				
1η δόση			7	31.03.2000	(a)	20,00	0,00			0,00
2η δόση			-	-	(d)	20,00	0,00			0,00
ΛΕΤΟΝΙΑ						80,00				
1η δόση			7	31.03.2000	(a)	40,00	0,00			0,00
2η δόση			-	-	(d)	40,00	0,00			0,00
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ						100,00				
1η δόση			7	27.07.2000	(a)	50,00	0,00			0,00
2η δόση			7	16.08.2002	(b)	50,00	25,00			25,00
ΠΓΜΔ I	97/471/EC	22.07.97				40,00				
1η δόση			15	27.09.2012	(c)	25,00	25,00			25,00
2η δόση			15	13.02.2008	(c)	15,00	15,00			15,00
ΠΓΜΔ II	99/733/EC					50,00				
1η δόση					(c)	10,00	10,00			10,00
2η δόση					(u)	40,00	0,00			0,00

ΠΙΝΑΚΑΣ 5β (2)

Χρηματοδοτική συνδρομή προς τρίτες χώρες
Μεταβολές του τρέχοντος υπολοίπου κατά τη διάρκεια του εξαμήνου, ανά χώρα και ανά δόση

εκατ. Ευρώ

ΧΩΡΑ	Απόφαση	Ημερομηνία απόφασης	Διάρκεια δανείου (έτη)	Προθεσμία λήξης	Κατάσταση των δανείων - ολοκληρωθέντα (α) - εκταμιευθέντα εν μέρει (β) - πλήρως εκταμιευθέντα (γ) - μη εκταμιευθέντα ακόμη (δ)	Αποφασισθέν ποσόν	Τρέχον υπόλοιπο στις 01.07.01	Υλοποιηθείσες πράξεις κατά τη διάρκεια του εξαμήνου		Τρέχον υπόλοιπο στις 31.12.01
								Εκταμιευθέντα ποσά	Επιστραφέντ α ποσά	
ΒΟΣΝΙΑ	99/325/EC	10.05.99				20,00				
1η δόση			15	22.12.2014	(c)	10,00	10,00			10,00
2η δόση			-	-	(c)	10,00	10,00			10,00
ΜΟΛΔΑΒΙΑ Ι	94/346/EC	13.06.94				45,00				
1η δόση			10	07.12.2004	(c)	25,00	20,00		5,00	15,00
2η δόση			10	08.08.2005	(c)	20,00	20,00		4,00	16,00
ΜΟΛΔΑΒΙΑ ΙΙ	96/242/EC	25.03.96	10	30.10.2006	(c)	15,00	15,00			15,00
ΟΥΚΡΑΝΙΑ Ι	94/940/EC	22.12.94	10	28.12.2005	(c)	85,00	85,00		17,00	68,00
ΟΥΚΡΑΝΙΑ ΙΙ	95/442/EC	23.10.95				200,00				
1/2 δόση			10	29.08.2006	(c)	50,00	50,00			50,00
1/2 δόση			10	30.10.2006	(c)	50,00	50,00			50,00
2η δόση			10	30.10.2008	(c)	100,00	100,00			100,00
ΟΥΚΡΑΝΙΑ ΙΙΙ	98/592/EC	15.10.98				150,00				
1η δόση			10	30.07.2009	(c)	58,00	58,00			58,00
2η δόση			-	-	(d)	92,00	0,00			0,00
ΛΕΥΚΟΡΩΣΙΑ	95/132/EC	10.04.95				55,00				
1η δόση			10	28.12.2005	(c)	30,00	30,00		6,00	24,00
2η δόση			-	-	(d)	25,00	0,00			0,00
ΑΛΓΕΡΙΑ Ι	91/510/EEC	23.09.91				400,00				
1η δόση			5	15.12.1997	(a)	250,00	0,00			0,00
2η δόση			7	17.08.2001	(c)	150,00	150,00		150,00	0,00
ΑΛΓΕΡΙΑ ΙΙ	94/938/EC	22.12.94				200,00				
1η δόση			7	27.11.2002	(c)	100,00	100,00			100,00
2η δόση			-	-	(d)	100,00	0,00			0,00
ΓΕΩΡΓΙΑ	97/787/EC	17.11.97	15	24.07.2013	(c)	110,00	100,00			100,00
ΑΡΜΕΝΙΑ	97/787/EC	17.11.97	15	30.12.2013	(c)	28,00	23,00			23,00
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΕΣ ΠΡΩΗΝ ΕΣΣΔ	91/658/EEC	16.12.91	3	28.09.1997	-	1.250,00	0,00			0,00
ΤΑΤΣΙΚΙΣΤΑΝ	2000/244/EC	20.03.00	15	30.03.2016	(b)	75,00	60,00			60,00
ΟΔ ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΒΙΑΣ	2001/549/EC	16.07.01	15	17.10.2016	(c)	225,00	0,00	225,00		225,00
ΣΥΝΟΛΟ						4.253,00	1.641,00	225,00	252,00	1.614,00

ΠΙΝΑΚΑΣ 6

ΕΓΓΥΗΣΗ ΤΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΤΕ

εκατ. Ευρώ

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΖΩΝΗ	Απόφαση	Ημερομηνία απόφασης	Ποσοστό εγγυήσης	Ημερομηνία της σύμβασης εγγυοδοσίας	Αποφασισθέν ποσό	Υπογραφέντα δάνεια		Τρέχον υπόλοιπο	
						την 01.07.01	κατά τη διάρκεια του εξαμήνου	την 01.07.01	την 31.12.01
ΜΕΣ. Χρηματ. Πρωτόκολλα (1)	R/1762/92/EEC	8.03.77	75% (2)	30.10.78/10.11.78	6062	5629	0	2429	2228
ΜΕΣ. Οριζόντια συνεργασία		29.06.92	75% (2)	09.11.92/18.11.92	1800	1768	0	1625	1563
ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ					7862	7397 (3)	0	4054	3791 (*)
Κ και Α Ευρώπη Ι	90/62/EEC(4)	12.02.90	100%	24.04.90/14.05.90	1000	912	0	654	583
	91/252/EEC(5)	14.05.91	100%	19.01.93/04.02.93	700	498	0	340	324
Κ και Α Ευρώπη ΙΙ	93/696/EC(6)	13.12.93	100%	22.07.94/12.08.94	3000	2792	0	2349	2256
Ασία, Λατινική Αμερική Ι	93/115/EEC	15.02.93	100%	04.11.93/17.11.93	750	621	0	529	495
Ασία, Λατινική Αμερική ΙΙ	96/723/EC	12.12.96	100%	18.03.97/26.03.97	153	153	0	153	95
Ασία, Λατινική Αμερική ΙΙ	96/723/EC	12.12.96	70%	21.10.97	122	122	0	118	135
Νότια Αφρική	95/207/EC	01.06.95	100%	04.10.95/16.10.95	300	300	0	285	214
Νέες εντολές	97/256/EC(7)	14.04.97	70%	25.07.97/29.07.97	7105	7009	0	4118	4379
ΠΓΔΜ	98/348/EC	19.05.98	70%	29.07.98/07.08.98	150	150	0	53	61
Βοσνία	98/729/CE	14.12.98	70%	16.06.99/22.06.99	100	100	0	0	4
Ιουρκία	99/786/EC	29.11.99	65%	18.04.00/23.05.00	600	375	75	165	319
Εντολές 2000-2007	2000/24/EC(8)	22.12.99	65%	19.07.00/24.07.00	19460	3167	1861	453	1114
Ρωσική Λεκάνη Βαλτικής Θάλασσας	2001/777/EC(9)	06.11.01	100%		100	0	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ					41402	23597	1936	13271	13770

(1) Περιλαμβάνονται 1.500 εκατ. Ευρώ για την Ισπανία, την Ελλάδα και την Πορτογαλία.

(2) Συνολική εγγύηση ύψους 75% του συνόλου των πιστώσεων που ανήχθηκαν για τις δανειοδοτικές πράξεις στο πλαίσιο σύμβασης εγγυοδοσίας που υπογράφηκε μεταξύ της Κοινότητας και της ΕΤΕ την 30.10.78 και την 10.11.78. Κατ'εξάιρεση, εγγύηση ύψους 100% καλύπτει τις διατεθείσες πιστώσεις στο πλαίσιο της έκτακτης βοήθειας προς την Πορτογαλία.
with the Council Decision of 7 October 1975.

(3) The Community has guaranteed EUR 5 497 million, of which EUR 141.5 million is covered by a 100% guarantee for Portugal.

(4) Τρίτες χώρες: Πολωνία, Ουγγαρία.

(5) Τρίτες χώρες: Δημοκρατία της Τσεχίας και Δημοκρατία της Σλοβακίας, Βουλγαρία, Ρουμανία.

(6) Τρίτες χώρες: Πολωνία, Ουγγαρία, Δημοκρατία της Τσεχίας και Δημοκρατία της Σλοβακίας, Βουλγαρία, Ρουμανία, Χώρες της Βαλτικής και Αλβανία.

(7) Τρίτες χώρες: Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη, Μεσόγειος, Ασία και Λατινική Αμερική, Νότια Αφρική.

(8) Τρίτες χώρες: Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη, Μεσόγειος, Ασία και Λατινική Αμερική, Νότια Αφρική.

(9) Ειδική δράση δανειοδότησης για επιλεγμένα περιβαλλοντικά σχέδια στη Ρωσική Λεκάνη της Βαλτικής Θάλασσας στο πλαίσιο της Βόρειας διάστασης.

(*) Το τρέχον υπόλοιπο προσαυξήθηκε κατά 12,0 εκατ. Ευρώ για να ληφθεί υπόψη το κεφάλαιο που είχε καταστεί ληξιπρόθεσμο και δεν είχε καταβληθεί στις 31.12.01.

1.3. Προβλέψεις σχετικά με τις υπογραφές και τις εκταμιεύσεις των δανείων ΕΤΕπ

Τα ποσά που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό των υποθέσεων βάσει των οποίων έγινε η επεξεργασία του πίνακα 3, (δάνεια της ΕΤΕπ προς τρίτες χώρες από τους ίδιους πόρους της) προέρχονται από την ΕΤΕπ.

Προβλέψεις σχετικά με τις υπογραφές

Στις 31 Δεκεμβρίου 2001 απομένουν προς υπογραφή δάνεια συνολικού ύψους 14.433 εκατ. ευρώ στο πλαίσιο της νέας εντολής δανείων της ΕΤΕπ (2000-2007) που εξέδωσε το Συμβούλιο στις 22 Δεκεμβρίου 1999:

σε εκατ. ευρώ

Μεσόγειος	4.969
Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη	7.300
Ασία και Λατινική Αμερική	1.541
ΠΓΔΜ	623

Προβλέψεις σχετικά με τις εκταμιεύσεις

Όσον αφορά τις εκταμιεύσεις των δανείων που απομένουν προς υπογραφή, υποτίθεται ότι το έτος υπογραφής δεν θα καταβληθεί κανένα ποσό, και θα καταβληθούν 10% το δεύτερο έτος, 25% ετησίως από το τρίτο έως το πέμπτο έτος και 15% το έκτο έτος.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2001, απέμεναν προς εκταμίευση 3.914 εκατ. ευρώ σχετικά με τα δάνεια που είχαν υπογραφεί μέχρι την ημερομηνία αυτή στο πλαίσιο της νέας εντολής δανείων της ΕΤΕπ (2000-2007) που εξέδωσε το Συμβούλιο στις 22 Δεκεμβρίου 1999:

Το συνολικό ποσό κατανέμεται ως εξής⁶:

σε εκατ. ευρώ

Χώρες Μεσογείου	1.786
Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη	1.622
Ασία και Λατινική Αμερική	306
Νότια Αφρική	200

1.4. Καταβολή της εγγύησης του προϋπολογισμού

1.4.1 Για τις δανειοδοτήσεις/δανειοληψίες

Για τα λαμβανόμενα και τα χορηγούμενα δάνεια, η Κοινότητα δανείζεται στις χρηματοδοτικές αγορές προκειμένου να καταβάλει το προϊόν αυτού του δανεισμού, υπό τους ίδιους όρους όσον αφορά το επιτόκιο και τη διάρκεια, στα κράτη μέλη (ισοζύγιο

⁶ Λαμβάνεται ως υπόθεση εργασίας ότι ο ετήσιος ρυθμός εκταμίευσης θα είναι 25% για διάρκεια τεσσάρων ετών και η μέση διάρκεια των δανείων 15 έτη με 3ετή περίοδο χάριτος.

πληρωμών), σε τρίτες χώρες (μεσοπρόθεσμη χρηματοδοτική συνδρομή) ή σε επιχειρήσεις (Νέο Κοινοτικό Μέσο, Ευρατόμ).

Οι πληρωμές για την εξόφληση του δανείου είναι προγραμματισμένες ώστε να αντιστοιχούν με τις πληρωμές που οφείλει η Κοινότητα για το σχετικό δάνειο. Σε περίπτωση που ο δικαιούχος καθυστερήσει να εξοφλήσει το δάνειο, η Επιτροπή αποπληρώνει η ίδια το δάνειο, στην καθορισμένη προθεσμία, χρησιμοποιώντας τους δικούς της πόρους.

Η συγκέντρωση των απαραίτητων κεφαλαίων για την καταβολή της εγγύησης του προϋπολογισμού σε περίπτωση καθυστέρησης της πληρωμής εκ μέρους του δικαιούχου ενός δανείου που χορηγήθηκε από την Κοινότητα γίνεται ως εξής:

- α) το απαιτούμενο ποσό λαμβάνεται προσωρινά από τα ταμειακά διαθέσιμα, σύμφωνα με το άρθρο 12 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1150/2000 του Συμβουλίου της 22ας Μαΐου 2000, για την εφαρμογή της απόφασης 94/728/ΕΚ, Ευρατόμ, σχετικά με το σύστημα ιδίων πόρων των Κοινοτήτων. Η μέθοδος αυτή χρησιμοποιείται προκειμένου η Κοινότητα να πληρώνει το δάνειο αμέσως, στην προβλεπόμενη προθεσμία, σε περίπτωση καθυστέρησης της καταβολής εκ μέρους του δικαιούχου του δανείου.
- β) εάν η καθυστέρηση της πληρωμής φθάνει τους τρεις μήνες μετά τη σχετική προθεσμία, η Κοινότητα προσφεύγει στο Ταμείο Εγγύησης για την αντιμετώπιση της αθέτησης υποχρέωσης. Οι πόροι που λαμβάνονται χρησιμοποιούνται για την τροφοδότηση των ταμειακών διαθεσίμων της Επιτροπής.
- γ) μπορεί να χρησιμοποιηθεί η διαδικασία μεταφοράς πιστώσεων, που επιτρέπει τη χορήγηση στη γραμμή εγγύησης του προϋπολογισμού των απαραίτητων πιστώσεων για την κάλυψη της διαπιστωθείσας αθέτησης· πρώτα εξαντλούνται τυχόν διαθέσιμα περιθώρια του αποθεματικού εγγύησης. Η μέθοδος αυτή χρησιμοποιείται όταν τα διαθέσιμα του Ταμείου Εγγύησης δεν επαρκούν και επιβάλλεται η προηγούμενη έγκριση της αρμόδιας για τον προϋπολογισμό αρχής.
- δ) η επαναχρησιμοποίηση ανακτηθέντων ποσών από οφειλέτες που βρέθηκαν σε αδυναμία πληρωμής, και στη θέση τους παρενέβη εγγυητικά η Κοινότητα, επιτρέπει την πληρωμή των οφειλών σε σύντομο χρονικό διάστημα, πάντοτε φυσικά υπό την προϋπόθεση ότι θα είναι διαθέσιμες ανακτηθείσες πιστώσεις.

1.4.2. Για τις εγγυήσεις προς τρίτους

Όσον αφορά τις εγγυήσεις προς τρίτους, η Κοινότητα εγγυάται τα δάνεια που χορηγούν οι χρηματοδοτικοί οργανισμοί, π.χ. η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ). Όταν ο δικαιούχος ενός εγγυημένου δανείου δεν πληρώνει εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, η ΕΤΕπ ζητεί από την Κοινότητα να πληρώσει τα οφειλόμενα ποσά αντί του αδυνατούντος οφειλέτη, σύμφωνα με τις συμβάσεις εγγυοδοσίας. Η καταβολή της εγγύησης πρέπει να γίνει το αργότερο εντός τριών μηνών από την παραλαβή της αίτησης της ΕΤΕπ. Η ΕΤΕπ διαχειρίζεται το δάνειο με τη δέουσα κατά τα τραπεζικά ήθη επιμέλεια και υποχρεούται να απαιτήσει τα οφειλόμενα ποσά μετά την κατάρπωση της εγγύησης.

Μετά την έναρξη της ισχύος του κανονισμού περί συστάσεως Ταμείου Εγγύησης σχετικά με τις εξωτερικές δράσεις, οι διατάξεις της σύμβασης μεταξύ της Κοινότητας και της ΕΤΕπ σχετικά με τη διαχείριση του Ταμείου προβλέπουν ότι, μετά την ενεργοποίηση της εγγύησης εκ μέρους της ΕΤΕπ σε περίπτωση διαπιστωθείσας αδυναμίας πληρωμής, η Επιτροπή εξουσιοδοτεί την Τράπεζα να εισπράξει εντός τριών μηνών από το Ταμείο Εγγύησης τα σχετικά ποσά.

Σε περίπτωση που δεν μπορεί να αντεπεξέλθει το Ταμείο, εφαρμόζεται η διαδικασία εγγυητικής κάλυψης που προβλέπεται για τις δανειοληπτικές/δανειοδοτικές πράξεις.

Στις 20 και 22 Ιανουαρίου 1999, υπεγράφη συμφωνία μεταξύ της Κοινότητας και της ΕΤΕπ, η οποία διέπει τις διαδικασίες καταβολής και επιστροφής των κοινοτικών εγγυήσεων που χορηγούνται υπέρ της ΕΤΕπ.

2. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΔΑΝΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΠΡΟΣ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1999-2001 ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΕΓΓΥΗΣΗΣ (ΠΙΝΑΚΑΣ 4)

2.1. Αποθεματικό για τις εγγυήσεις των δανείων προς τρίτες χώρες

Η διοργανική συμφωνία της 29ης Οκτωβρίου 1993 σχετικά με τη δημοσιονομική πειθαρχία και τη βελτίωση της διαδικασίας του προϋπολογισμού προέβλεπε, σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Εδιμβούργου, την εγγραφή, ως πρόβλεψης στον γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ενός αποθεματικού για την εγγύηση των δανείων προς τρίτες χώρες. Το αποθεματικό αυτό προορίζεται για την τροφοδότηση του Ταμείου Εγγύησης και, ενδεχομένως, για την καταβολή των ενεργοποιημένων εγγυήσεων που υπερβαίνουν το διαθέσιμο ποσό του Ταμείου, έτσι ώστε τα ποσά αυτά να μπορούν να καταλογισθούν στον προϋπολογισμό.

Το ποσό του αποθεματικού εγγύησης είναι αυτό που προβλέπεται από τις δημοσιονομικές προοπτικές 2000-2006, δηλαδή το ποσό των 200 εκατ. ευρώ, σε τιμές 1999. Το ποσό του αποθεματικού αυτού ανερχόταν σε 203 εκατ. ευρώ το 2000 και θα φθάνει τα 208 εκατ. ευρώ το 2001.

Οι όροι εγγραφής, χρησιμοποίησης και χρηματοδότησης του αποθεματικού εγγύησης προσδιορίζονται από τις ακόλουθες αποφάσεις:

- Απόφαση 94/729/ΕΚ του Συμβουλίου της 31ης Οκτωβρίου 1994 που αφορά τη δημοσιονομική πειθαρχία.
- Κανονισμός (ΕΚΑΧ, ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2730/94 του Συμβουλίου της 31ης Οκτωβρίου 1994 για την τροποποίηση του δημοσιονομικού κανονισμού της 21ης Δεκεμβρίου 1977 που εφαρμόζεται στον γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.
- Απόφαση 94/728/ΕΚ του Συμβουλίου της 31ης Οκτωβρίου 1994 για το σύστημα των ιδίων πόρων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

2.2. Βάσεις υπολογισμού της τροφοδότησης του Ταμείου Εγγύησης

Οι βάσεις τροφοδότησης του Ταμείου υπολογίζονται με την εφαρμογή των ισχυόντων ποσοστών εγγυητικής κάλυψης (65%, 70%, 75% ή 100%):

- στις εγγυήσεις δανείων που έχουν εγκριθεί από το Συμβούλιο και στις εγγυήσεις δανείων που έχουν προταθεί ή προετοιμάζονται από την Επιτροπή, βάσει των εκτιμώμενων ποσών των προς υπογραφή δανείων που περιλαμβάνονται στα δημοσιονομικά δελτία (δάνεια ΕΤΕπ και Ευρατόμ)·
- στα ποσά των εγκεκριμένων από το Συμβούλιο δανείων (δάνεια χρηματοδοτικής συνδρομής) και των δανείων που έχουν προταθεί ή προετοιμάζονται από την Επιτροπή.

Το παράρτημα του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2728/94 του Συμβουλίου της 31ης Οκτωβρίου 1994 περί ιδρύσεως του Ταμείου εγγύησης για τις εξωτερικές ενέργειες, το οποίο αφορά τους τρόπους τροφοδότησης του Ταμείου, αναφέρει ότι για τις πράξεις δανειοληψίας/δανειοδότησης ή για τις πράξεις εγγυοδοσίας προς χρηματοδοτικούς οργανισμούς βάσει ενός μηχανισμού-πλαίσιου, διάρκειας πολλών ετών, μικροοικονομικού ή διαρθρωτικού χαρακτήρα, η τροφοδότηση του Ταμείου γίνεται με ετήσιες δόσεις, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τα ετήσια ποσά που αναφέρονται στο δημοσιονομικό δελτίο που συνοδεύει την πρόταση της Επιτροπής, αφού γίνει ενδεχομένως προσαρμογή βάσει της απόφασης του Συμβουλίου.

Όσον αφορά τις άλλες πράξεις δανειοληψίας/δανειοδότησης της Κοινότητας, όπως είναι τα δάνεια για το ισοζύγιο πληρωμών τρίτων χωρών, που χορηγούνται σε μια ή περισσότερες δόσεις, τα ποσά τροφοδότησης του Ταμείου υπολογίζονται με βάση το συνολικό ποσό που έχει αποφασίσει το Συμβούλιο για κάθε πράξη.

Το παράρτημα του κανονισμού περί ιδρύσεως του Ταμείου εγγύησης αναφέρει ότι από το δεύτερο έτος (για τις πράξεις που διαρκούν πολλά έτη) τα ποσά που πρέπει να καταβληθούν στο ταμείο διορθώνονται με βάση τη διαφορά που διαπιστώνεται στις 31 Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους μεταξύ των εκτιμήσεων που χρησιμοποιήθηκαν ως βάση για την προηγούμενη καταβολή και των δανείων που υπεγράφησαν και χορηγήθηκαν κατά τη διάρκεια του ιδίου έτους. Η τυχόν απόκλιση σχετικά με το προηγούμενο έτος αποτελεί αντικείμενο καταβολής κατά το επόμενο έτος.

Το παράρτημα αυτό ορίζει ότι, όταν η Επιτροπή κινεί μια διαδικασία τροφοδότησης, ελέγχει την εκτέλεση των πράξεων που έχουν αποτελέσει αντικείμενο προηγούμενων καταβολών και, στην περίπτωση που οι αρχικά προβλεπόμενες προθεσμίες ανάληψης δεν έχουν τηρηθεί, προτείνει να ληφθεί υπόψη το γεγονός αυτό κατά τον υπολογισμό της πρώτης καταβολής που πρόκειται να γίνει στην αρχή του επόμενου οικονομικού έτους στο πλαίσιο των τρεχουσών πράξεων.

Κατά τη διάρκεια του δευτέρου εξαμήνου του 2001, η Αρμόδια για τον Προϋπολογισμό Αρχή ενέκρινε τέσσερις μεταφορές πιστώσεων:

- Μεταφορά πίστωσης 10/2001: 169.151.000 ευρώ. Αυτή η μεταφορά πίστωσης στην αρχή του έτους αφορούσε πληρωμές προς το Ταμείο σχετικές με τις αποφάσεις του Συμβουλίου της 24 Ιανουαρίου 1994, της 19 Μαΐου 1998 και της 22 Δεκεμβρίου 1999 σύμφωνα με τις διευθετήσεις που ορίζονται στο Παράρτημα του κανονισμού για την ίδρυση του Ταμείου.
- Μεταφορά πίστωσης 24/2001: 20.250.000 ευρώ. Αυτή η δεύτερη μεταφορά πίστωσης αφορούσε πληρωμές προς το Ταμείο σχετικές με πράξεις δανειοδότησης που ενέκρινε το Συμβούλιο στις 16 Ιουλίου 2001
- Μεταφορά πίστωσης 49/2001: 8.775.000 ευρώ . Αυτή η τρίτη μεταφορά πίστωσης αφορούσε πληρωμές προς το Ταμείο σχετικές με πράξεις δανειοδότησης που ενέκρινε το Συμβούλιο στις 6 Δεκεμβρίου του 2001
- Μεταφορά πίστωσης 48/2001: 9.000.000 ευρώ. Αυτή η τέταρτη μεταφορά πίστωσης αφορούσε πληρωμές προς το Ταμείο σχετικές με πράξεις δανειοδότησης που ενέκρινε το Συμβούλιο στις 6 Νοεμβρίου 2001.

2.3. Βάση τροφοδότησης του Ταμείου σε περίπτωση μερικής εγγύησης

Για τα δάνεια ΕΤΕπ, τα οποία αποτελούν αντικείμενο εγγύησης κατά 75%, το Ταμείο τροφοδοτείται με βάση το 75% του συνολικού ποσού των εγκεκριμένων πράξεων.

Τα δάνεια ΕΤΕπ που ενεκρίθηκαν από το Συμβούλιο στις 14 Απριλίου 1997, στις 19 Μαΐου 1998 και στις 14 Δεκεμβρίου 1998 αποτελούν αντικείμενο εγγύησης περιοριζόμενης στο 70% του συνολικού ύψους των πιστώσεων που ανοίχθηκαν. Η χρησιμοποιούμενη βάση τροφοδότησης ανέρχεται στο 70% των προβλεπόμενων σε ετήσια βάση υπογραφών δανείων.

Τα δάνεια ΕΤΕπ που ενεκρίθηκαν από το Συμβούλιο στις 29 Νοεμβρίου 1999 και στις 22 Δεκεμβρίου 1999 αποτελούν αντικείμενο εγγύησης περιοριζόμενης στο 65% του συνολικού ύψους των πιστώσεων που ανοίχθηκαν. Η χρησιμοποιούμενη βάση τροφοδότησης ανέρχεται στο 65% των προβλεπόμενων σε ετήσια βάση υπογραφών δανείων.

2.4. Τροφοδότηση του Ταμείου Εγγύησης

Τα ποσά τροφοδότησης του Ταμείου Εγγύησης προκύπτουν από την εφαρμογή του σχετικού συντελεστή (14%) στις βάσεις υπολογισμού που προσδιορίζονται ανωτέρω.

Ο κανονισμός που διέπει το Ταμείο Εγγύησης ορίζει στα άρθρα 2 και 4 ότι το Ταμείο τροφοδοτείται με ποσά καταβαλλόμενα από τον γενικό προϋπολογισμό και ανερχόμενα στο 14% του ποσού σε κεφάλαιο των πράξεων, και μέχρι τα κεφάλαια του Ταμείου να φθάσουν το ποσό-στόχο. Δεδομένου δε ότι το ποσό αυτό είχε καλυφθεί στις 31.12.1997, η Επιτροπή υπέβαλε, σύμφωνα με τις ισχύουσες κανονιστικές διατάξεις, προτάσεις επανεξέτασης του ποσοστού τροφοδότησης. Οι προτάσεις αυτές έχουν ενταχθεί στη γενική έκθεση περί λειτουργίας του Ταμείου Εγγύησης, την οποία κατήρτισε η Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 3 του κανονισμού περί ιδρύσεως του Ταμείου (COM(1998) 168 τελικό της 18ης Μαρτίου 1998). Ο κανονισμός αριθ. 2728/94 περί ιδρύσεως του Ταμείου Εγγύησης για τις εξωτερικές ενέργειες τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1149/1999 του Συμβουλίου της 25ης Μαΐου 1999 σύμφωνα με τον οποίο

το ποσοστό τροφοδότησης του Ταμείου και το ποσοστό του ποσού-στόχου ορίζονται στο 9% από την 1η Ιανουαρίου 2000.

2.5. Εναπομένον περιθώριο στο αποθεματικό εγγύησης

Το εναπομένον περιθώριο στο αποθεματικό εγγύησης προσδιορίζεται από τη διαφορά μεταξύ του ποσού του αποθεματικού και του ποσού τροφοδότησης του Ταμείου Εγγύησης.

2.6. Εναπομένουσα ικανότητα δανειοδότησης

Η εναπομένουσα ικανότητα δανειοδότησης ισούται με το ποσό σε δάνεια του εναπομένοντος περιθωρίου στο αποθεματικό, λαμβανομένων υπόψη των ισχυόντων ποσοστών εγγύησης.

3. ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΧΩΡΑΣ (+ ΠΙΝΑΚΕΣ)

Υποσημειώσεις

- (1) Περιλαμβάνονται μόνο τα δάνεια της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της ΕΤΕπ (εκρεμιούσες εκταμιεύσεις) προς ΧΚΑΕ, ΝΑΚ και ΜΕΔ
- (2) Όσο υψηλότερη είναι η κατάταξη, τόσο χαμηλότερη είναι η πιστοληπτική ικανότητα της χώρας. Δεν δημοσιεύθηκε κατάταξη στο Euromoney τον Μάρτιο του 1998.
- (3) Οι χώρες βαθμολογούνται σε κλίμακα από 0 έως 100· το 100 αντιπροσωπεύει τη μικρότερη πιθανότητα χρεοκοπίας. Μία δεδομένη χώρα μπορεί να βελτιώνει τη βαθμολογία της και ταυτόχρονα να χάνει θέσεις στην κατάταξη αν βελτιωθεί η συνολική βαθμολόγηση όλων των εξεταζομένων χωρών.

Συντμήσεις και αγγλικές λέξεις στους πίνακες

S&P Standard and Poor's

CCFF= Μηχανισμός Αντισταθμιστικής Χρηματοδότησης και Χρηματοδότησης για Απρόβλεπτα

EFF= Διευρυμένος Πιστωτικός Οργανισμός

SBA = Συμφωνία Stand-By

STF= Διευκόλυνση Συστημικής Μετατροπής

est.= Εκτιμήσεις

n.a. = Δεν είναι διαθέσιμα

prelim.= Προσωρινά

Δείκτες κινδύνου χώρας					
Χώρα: Βοσνία & Ερζεγοβίνη (4)					
		υποσημ.	1999	2000	2001
Πραγματική αύξηση ΑΕγχΠ	(%)		10,0	5,0	5,5
Βιομηχανική παραγωγή	(μεταβολή %)				
Ομοσπονδία			11,0	12,0	11,0
Republika Srpska			2,0	6,0	-13,0
Ποσοστό ανεργίας (τέλος περιόδου) (5)	(% του εργατικού δυναμικού)		40,0	40,1	40,0
Ομοσπονδία			n.a.	n.a.	n.a.
Republika Srpska			n.a.	n.a.	n.a.
Ποσοστό πληθωρισμού (ΔΤΚ) (Δεκ/Δεκ)	(μεταβολή %)				
Ομοσπονδία (σε ΚΜ)			-1,0	2,0	2,3
Republika Srpska (δείκτης βασισμένος σε DEM) (6)			14,0	15,0	8,9
Συναλλαγματική ισοτιμία (τέλος περιόδου)	ΚΜ ανά DEM		1,0	1,0	1,0
	YUD ανά DEM (7)		6,3	3,3	n.a.
	Croatian Kuna ανά DEM		3,9	3,9	n.a.
	ΚΜ ανά EUR		2,0	2,0	2,0
Δημοσιονομικό αποτέλεσμα	(% του ΑΕγχΠ κάθε οντότητας)				
Ομοσπονδία			-1,3	-2,8	n.a.
Republika Srpska			-5,1	-3,8	n.a.
Ισοζύγιο πληρωμών					
Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	(εκατ. USD)		649,0	732,0	877,0
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (8)	(% του ΑΕγχΠ)		-23,2	-22,2	20,8
Καθαρές εισροές άμεσων ξένων επενδύσεων	(εκατ. USD)		90,0	150,0	164,0
Επίσημα συναλλαγματικά αποθέματα, περιλ. του χρυσού (τέλος περιόδου) εκατ. USD			456,0	499,0	526,0
σε μήνες εισαγωγών αγαθών και υπηρεσιών			2,2	2,5	2,5
Εξωτερικό χρέος					
Εξωτερικό χρέος σε μετατρέψιμο νόμισμα (τέλος περιόδου)	(εκατ. USD)		3095,0	2584,0	2652,0
Εξυπηρέτηση χρέους σε μετατρέψιμο νόμισμα κεφάλαιο	(εκατ. USD)		62,9	100,0	173,6
τόκοι	(εκατ. USD)		n.a.	n.a.	68,3
Εξωτερικό χρέος/ΑΕγχΠ	(%)		n.a.	n.a.	105,3
Εξωτερικό χρέος/εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	(%)		68,2	59,4	55,7
Εξυπηρέτηση χρέους/εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	(%)		319,0	276,0	302,4
Υπερήμερες οφειλές (κεφαλαίου και τόκων)	(%)		8,0	12,0	19,8
Συμφωνίες ελάφυνσης και αναδιάρθρωσης χρέους	(εκατ. USD)		n.a.	0,0	0,0
	(10)		20,0	946,0	0,0
Δείκτες κινδύνου για τα χρηματοδοτικά ανοίγματα της ΕΕ					
Ανοίγμα ΕΕ/συνολικό ανοίγμα ΕΕ	(%)	(1)	0,1	0,1	0,2
Ανοίγμα ΕΕ/εξωτερικό χρέος	(%)		0,3	0,4	0,8
Ανοίγμα ΕΕ/εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	(%)		1,6	1,3	2,4
Συμφωνίες με το ΔΝΤ					
Είδος			SBA	SBA	SBA
(Ημερομηνία)			(5/98-5/01)	(5/98-5/01)	(5/98-5/01)
Εντός χρονοδιαγράμματος συμφωνημένων στόχων			ναι	ναι	ναι
Δείκτες βαθμολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας από την αγορά					
Moody's: βαθμολόγηση μακροπρόθεσμου χρέους σε συνάλλαγμα (τέλος περιόδου)			καμία	καμία	καμία
S&P: βαθμολόγηση μακροπρόθεσμου χρέους σε συνάλλαγμα (τέλος περιόδου)			καμία	καμία	καμία
Euromoney				09/00	03/01 09/01
Θέση στην κατάταξη (αριθμός χωρών)	(2)	καμία	178	124	161
The Institutional Investor				(185)	(185) (185)
Θέση στην κατάταξη (αριθμός χωρών)	(2)	καμία	καμία	καμία	καμία
Βαθμολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας	(3)	καμία	καμία	καμία	καμία

Υποσημειώσεις

(1) (2) (3) Βλέπε επεξηγηματικές σημειώσεις στην αρχή των πινάκων.

(4) Τα δεδομένα αναφέρονται στο σύνολο της χώρας εκτός αν υπάρχει διαφορετική ένδειξη.

(5) Εκτιμήσεις της Παγκόσμιας Τράπεζας, διορθωμένα στοιχεία ανεργίας. Τα επίσημα στοιχεία είναι υψηλότερα γιατί υπάρχει μια τάση υπερβολικών δηλώσεων.

(6) Μετράται σε DM χρησιμοποιώντας τη συναλλαγματική ισοτιμία της παράλληλης αγοράς της RS για το δηνάριο ΟΔΓ (YUD)

(7) Συναλλαγματική ισοτιμία YUD/DM στην παράλληλη αγορά της περιοχής Βελιγραδίου, όπως αναφέρεται από την Εθνική Τράπεζα της ΟΔΓ.

(8) Εξαιρούνται οι επίσημες μεταβιβάσεις.

(9) Ξένα στοιχεία του ενεργητικού των νομισματικών αρχών, εξαιρούνται τα κεφάλαια που προορίζονται για συγκεκριμένο σκοπό και οι δεσμευμένοι λογαριασμοί· περιλαμβάνεται το ξένο συνάλλαγμα που κατέχουν τα γραφεία πληρωμών.

(10) Λέσχη Παρισιού το 1998.

Δείκτες κινδύνου χώρας					
Χώρα: Βουλγαρία					
		υποσημ.	1999	2000	2001 εκτίμηση
Πραγματική αύξηση ΑΕγχΠ	(%)		2,4	5,8	4,7
Βιομηχανική παραγωγή	(μεταβολή %)		-5,0	15,3	9,0
Ποσοστό ανεργίας (τέλος περιόδου)	(% του εργατικού δυναμικού)		17,0	16,4	16,7
Ποσοστό πληθωρισμού (ΔΤΚ) (Δεκ/Δεκ)	(μεταβολή %)		7,0	11,4	5,2
Συναλλαγματική ισοτιμία (τέλος περιόδου)	(λέβα ανά USD)		1,84	2,12	2,22
Δημοσιονομικό αποτέλεσμα	(% του ΑΕγχΠ)		0,2	-1,1	-0,9
Ισοζύγιο πληρωμών					
Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	(εκατ. USD)		5740	6981	7524
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών	(% του ΑΕγχΠ)		-5,3	-5,9	-6,4
Καθαρές εισροές άμεσων ξένων επενδύσεων	(εκατ. USD)		739	865	651
Επίσημα συναλλαγματικά αποθέματα, περιλ. του χρυσού (τέλος περιόδου) εκατ. USD			3222	3273	3579
σε μήνες εισαγωγών αγαθών και υπηρεσιών			6,4	5,1	4,8
Εξωτερικό χρέος					
Εξωτερικό χρέος σε μετατρέψιμο νόμισμα (τέλος περιόδου)	(εκατ. USD)		9980	10071	10025
Εξυπηρέτηση χρέους σε μετατρέψιμο νόμισμα κεφάλαιο	(εκατ. USD)		975	1101	1364
τόκοι	(εκατ. USD)		495	546	870
Εξωτερικό χρέος/ΑΕγχΠ	(%)		480	555	494
Εξωτερικό χρέος/εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	(%)		82,3	86,5	75,9
Εξυπηρέτηση χρέους/εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	(%)		174,0	144,3	131,4
Υπερήμερες οφειλές (κεφαλαίου και τόκων)	(%)		17,0	15,7	19,5
Συμφωνίες ελάφρυνσης και αναδιάρθρωσης χρέους	(εκατ. USD)		καμία	καμία	καμία
Δείκτες κινδύνου για τα χρηματοδοτικά ανοίγματα της ΕΕ					
Ανοιγμα ΕΕ/συνολικό άνοιγμα ΕΕ	(%)	(1)	6,0	6,1	5,2
Ανοιγμα ΕΕ/εξωτερικό χρέος	(%)		6,7	6,6	5,9
Ανοιγμα ΕΕ/εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	(%)		11,7	9,5	7,9
Συμφωνίες με το ΔΝΤ					
Είδος			EFF	EFF	σύναψη SBA
(Ημερομηνία)			(06/98-06/01)	(06/98-06/01)	Φεβρουάριος
Εντός χρονοδιαγράμματος συμφωνημένων στόχων			ναι	ναι	2002
Δείκτες βαθμολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας από την αγορά					
Moodys: βαθμολόγηση μακροπρόθεσμου χρέους σε συνάλλαγμα (τέλος περιόδου)			B2	B2	B1
S&P: βαθμολόγηση μακροπρόθεσμου χρέους σε συνάλλαγμα (τέλος περιόδου)			B	B+	BB-
Eurocomoney			03/99 09/99	03/00 09/00	03/01 09/01
Θέση στην κατάταξη		(2)	87 89	84 80	76 74
(αριθμός χωρών)			(180) (180)	(180) (185)	(185) (185)
The Institutional Investor			03/99 09/99	03/00 09/00	03/01 09/01
Θέση στην κατάταξη		(2)	80 79	76 74	74 70
(αριθμός χωρών)			(136) (136)	(145) (145)	(145) (145)
Βαθμολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας		(3)	28.6 30.3	32.5 37.1	35 36.6

Υποσημειώσεις

(1) (2) (3) Βλέπε επεξηγηματικές σημειώσεις στην αρχή των πινάκων.

Δείκτες κινδύνου χώρας					
Χώρα: Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γιουγκοσλαβίας					
		υποσημ.	1999	2000	2001
Πραγματική αύξηση ΑΕγχΠ	(%)		-15,7	5,0	5,5
Βιομηχανική παραγωγή	(μεταβολή %)		-22,5	10,9	0,0
Ποσοστό ανεργίας (τέλος περιόδου)	(% του εργατικού δυναμικού)		26,5	27,3	27,8
Ποσοστό πληθωρισμού (ΔΤΚ) (Δεκ/Δεκ)	(μεταβολή %)			113,0	40,0
Συναλλαγματική ισοτιμία (τέλος περιόδου)	(YuD ανά DM)		6,0	30,0	30,0
Δημοσιονομικό αποτέλεσμα	(% του ΑΕγχΠ)		...	-0,2	-2,4
Ισοζύγιο πληρωμών					
Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	(εκατ. USD)		1676	1923	1998
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών	(% του ΑΕγχΠ)		-7,5	-7,6	-10,2
Καθαρές εισροές ξένων επενδύσεων	(εκατ. USD)		112	25	120
Επίσημα συναλλαγματικά αποθέματα, περιλ. του χρυσού (τέλος περιόδου) εκατ. USD			289	516	1012
σε μήνες εισαγωγών αγαθών και υπηρεσιών			0,9	1,3	2,3
Εξωτερικό χρέος					
Εξωτερικό χρέος σε μετατρέψιμο νόμισμα (τέλος περιόδου)	(εκατ. USD)		n.a.	11304	11980
Εξυπηρέτηση χρέους σε μετατρέψιμο νόμισμα κεφάλαιο	(εκατ. USD)		101,0	56,0	59,0
τόκοι	(εκατ. USD)		17,0	14,0	11,0
Εξωτερικό χρέος/ΑΕγχΠ	(εκατ. USD)		84,0	42,0	48,0
Εξωτερικό χρέος/εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	(%)		n.a.	140,0	n.a.
Εξυπηρέτηση χρέους/εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	(%)		n.a.	443,0	441,0
Υπερήμερες οφειλές (κεφαλαίου και τόκων)	(%)		n.a.	n.a.	n.a.
Συμφωνίες ελάφρυνσης και αναδιάρθρωσης χρέους	(εκατ. USD)		n.a.	9667,0	n.a.
Δείκτες κινδύνου για τα χρηματοδοτικά ανοίγματα της ΕΕ					
Άνοιγμα ΕΕ/συνολικό άνοιγμα ΕΕ	(%)	(1)	2,9	2,6	2,2
Άνοιγμα ΕΕ/εξωτερικό χρέος	(%)		n.a.	n.a.	2,1
Άνοιγμα ΕΕ/εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	(%)		17,0	13,2	12,4
Συμφωνίες με το ΔΝΤ					
Είδος (Ημερομηνία)					SBA
Εντός χρονοδιαγράμματος συμφωνημένων στόχων			ναι	ναι	6/01-05/02 ναι
Δείκτες βαθμολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας από την αγορά					
Moody's: βαθμολόγηση μακροπρόθεσμου χρέους σε συνάλλαγμα (τέλος περιόδου)			καμία	καμία	καμία
S&P: βαθμολόγηση μακροπρόθεσμου χρέους σε συνάλλαγμα (τέλος περιόδου)			καμία	καμία	καμία
Euromoney			03/99 09/99	03/00 09/00	03/01 09/01
Θέση στην κατάταξη (αριθμός χωρών)	(2)		171 174 (180) (180)	175 180 (180) (185)	178 178 (185) (185)
The Institutional Investor			03/99 09/99	03/00 09/00	03/01 09/01
Θέση στην κατάταξη (αριθμός χωρών)	(2)		129 130 (136) (136)	141 134 (145) (145)	141 131 (145) (145)
Βαθμολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας		(3)	8.9 8.2	10.7 12.7	10.7 12.2

Υποσημειώσεις

(1) (2) (3) Βλέπε επεξηγηματικές σημειώσεις.

Δείκτες κινδύνου χώρας					
Χώρα: Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας					
		υποσημ.	1999	2000	2001
Πραγματική αύξηση ΑΕγχΠ	(%)		2,7	5,1	-4,6
Βιομηχανική παραγωγή	(μεταβολή %)		-2,5	3,5	n.a.
Ποσοστό ανεργίας (τέλος περιόδου)	(% του εργατικού δυναμικού)		32,4	32,2	29,5
Ποσοστό πληθωρισμού (ΔΤΚ) (Δεκ/Δεκ)	(μεταβολή %)		-0,7	5,8	5,3
Συναλλαγματική ισοτιμία (τέλος περιόδου)	(Δηνάριο ανά USD)		60,3	65,3	60,9
Δημοσιονομικό αποτέλεσμα	(% του ΑΕγχΠ)		0,0	2,5	-6,7
Ισοζύγιο πληρωμών					
Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	(εκατ. USD)		1190	1319	1158
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών	(% του ΑΕγχΠ)	(4)	-3,3	-3,4	-10,6
Καθαρές εισροές άμεσων ξένων επενδύσεων	(εκατ. USD)		38	175	434
Επίσημα συναλλαγματικά αποθέματα, περιλ. του χρυσού (τέλος περιόδου) εκατ. USD			460	710	779
σε μήνες εισαγωγών αγαθών και υπηρεσιών			3,0	3,8	4,9
Εξωτερικό χρέος					
Εξωτερικό χρέος σε μετατρέψιμο νόμισμα (τέλος περιόδου)	(εκατ. USD)		1490	1490	1350
Εξυπηρέτηση χρέους σε μετατρέψιμο νόμισμα κεφάλαιο	(εκατ. USD)		160,0	199,9	264,4
τόκοι	(εκατ. USD)		n.a.	119,6	186,9
Εξωτερικό χρέος/ΑΕγχΠ	(%)		n.a.	80,3	77,5
Εξωτερικό χρέος/εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	(%)		42,1	43,6	39,0
Εξυπηρέτηση χρέους/εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	(%)		125,2	109,0	117,0
Υπερήμερες οφειλές (κεφαλαίου και τόκων)	(%)	(5)	13,4	15,2	22,8
Συμφωνίες ελάφρυνσης και αναδιάρθρωσης χρέους	(εκατ. USD)		καμία	καμία	καμία
Δείκτες κινδύνου για τα χρηματοδοτικά ανοίγματα της ΕΕ					
Άνοιγμα ΕΕ/συνολικό άνοιγμα ΕΕ	(%)	(1)	0,7	1,0	1,1
Άνοιγμα ΕΕ/εξωτερικό χρέος	(%)		5,6	7,0	9,6
Άνοιγμα ΕΕ/εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	(%)		7,0	7,9	11,2
Συμφωνίες με το ΔΝΤ					
Είδος			ESAF	EFF/PRGF	EFF/PRGF μέχρι
(Ημερομηνία)			(04/97-04/00)	(12/00-12/03)	άνοιξη 2001
Εντός χρονοδιαγράμματος συμφωνημένων στόχων			όχι	όχι	έγκριση SMP 24.12.2001
Δείκτες βαθμολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας από την αγορά					
Moody's: βαθμολόγηση μακροπρόθεσμου χρέους σε συνάλλαγμα (τέλος περιόδου)			καμία	καμία	καμία
S&P: βαθμολόγηση μακροπρόθεσμου χρέους σε συνάλλαγμα (τέλος περιόδου)			καμία	καμία	καμία
Euro money			03/99 09/99	03/00 09/00	03/01 09/01
Θέση στην κατάταξη (αριθμός χωρών)	(2)		146 160	120 100	104 150
The Institutional Investor			(180) (180)	(180) (185)	(185) (185)
Θέση στην κατάταξη (αριθμός χωρών)	(2)		καμία	καμία	καμία
Βαθμολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας	(3)		καμία	καμία	καμία

Υποσημειώσεις

(1) (2) (3) Βλέπε επεξηγηματικές σημειώσεις στην αρχή των πινάκων.

(4) Το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών μπορεί να είναι υπερεκτιμημένο λόγω εισροών που δεν έχουν δηλωθεί.

(5) Εξυπηρέτηση χρέους εξαιρουμένου του ΔΝΤ· περιλαμβάνεται εκτίμηση της εξυπηρέτησης χρέους της πληρωτέας σε εμπορικούς πιστωτές.

Δείκτες κινδύνου χώρας					
Χώρα: Λιθουανία					
		υποσημ.	1999	2000	2001
Πραγματική αύξηση ΑΕγχΠ	(%)		-3,9	3,9	5,7
Βιομηχανική παραγωγή	(μεταβολή %)		-11,2	7,0	16,8
Ποσοστό ανεργίας (τέλος περιόδου)	(% του εργατικού δυναμικού)		10,0	12,6	12,5
Ποσοστό πληθωρισμού (ΔΤΚ) (Δεκ/Δεκ)	(μεταβολή %)		0,3	1,4	2,0
Συναλλαγματική ισοτιμία (τέλος περιόδου)	(λίρας ανά USD)		4,0	4,0	4,0
Δημοσιονομικό αποτέλεσμα	(% του ΑΕγχΠ)		-7,8	-2,8	
Ισοζύγιο πληρωμών					
Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	(εκατ. USD)		4238	5109	4845
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών	(% του ΑΕγχΠ)		-11,2	-6,0	-3,3
Καθαρές εισροές άμεσων ξένων επενδύσεων	(εκατ. USD)		478	375	436
Επίσημα συναλλαγματικά αποθέματα, περιλ. του χρυσού (τέλος περιόδου) εκατ. USD			1242	1359	1669
σε μήνες εισαγωγών αγαθών και υπηρεσιών			2,8	2,8	3,0
Εξωτερικό χρέος					
Εξωτερικό χρέος σε μετατρέψιμο νόμισμα (τέλος περιόδου)	(m USD)		4528,4	4856,6	5209,5
Εξυπηρέτηση χρέους σε μετατρέψιμο νόμισμα κεφάλαιο	(εκατ. USD)		n.a.	n.a.	
τόκοι	(εκατ. USD)		n.a.	n.a.	
Εξωτερικό χρέος/ΑΕγχΠ	(%)		42,5	42,9	43,6
Εξωτερικό χρέος/εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	(%)		106,8	95,1	86,0
Εξυπηρέτηση χρέους/εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	(%)		20,0	20,9	27,6
Υπερήμερες οφειλές (κεφαλαίου και τόκων)	(εκατ. USD)		καμία	καμία	
Συμφωνίες ελάφρυνσης και αναδιάρθρωσης χρέους			καμία	καμία	
Δείκτες κινδύνου για τα χρηματοδοτικά ανοίγματα της ΕΕ					
Άνοιγμα ΕΕ/συνολικό άνοιγμα ΕΕ	(%)	(1)	1,8	1,5	1,5
Άνοιγμα ΕΕ/εξωτερικό χρέος	(%)		4,3	3,5	3,4
Άνοιγμα ΕΕ/εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	(%)		4,6	3,3	3,6
Συμφωνίες με το ΔΝΤ					
Είδος			-	SBA	SBA
(Ημερομηνία)			-	(3/00-6/01)	(9/01-4/03)
Εντός χρονοδιαγράμματος συμφωνημένων στόχων			-	ναι	
Δείκτες βαθμολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας από την αγορά					
Moodys's: βαθμολόγηση μακροπρόθεσμου χρέους σε συνάλλαγμα (τέλος περιόδου)			Ba1	Ba1	Ba1
S&P: βαθμολόγηση μακροπρόθεσμου χρέους σε συνάλλαγμα (τέλος περιόδου)			BBB-	BBB-	BBB-
Euro money			03/99 09/99	03/00 09/00	03/01 09/01
Θέση στην κατάταξη	(2)		63 65	61 69	67 66
(αριθμός χωρών)			(180) (180)	(180) (185)	(185) (185)
The Institutional Investor			03/99 09/99	03/00 09/00	03/01 09/01
Θέση στην κατάταξη	(2)		69 66	66 69	62 60
(αριθμός χωρών)			(136) (136)	(145) (145)	(145) (145)
Βαθμολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας	(3)		36.1 38.3	40.8 43.7	44 45.5

Υποσημειώσεις

(1) (2) (3) Βλέπε επεξηγηματικές σημειώσεις στην αρχή των πινάκων.

Δείκτες κινδύνου χώρας						
Χώρα: Ρουμανία						
		υποσημ.	1999	2000	2001	Πλέον πρόσφατα
Πραγματική αύξηση ΑΕγχΠ	(%)		-2,3	1,6	5,1	Ιαν-Σεπ
Βιομηχανική παραγωγή	(μεταβολή %)		-2,2	8,2	8,4	Ιαν-Νοέ
Ποσοστό ανεργίας (τέλος περιόδου)	(% του εργατικού δυναμικού)	(4)	6,8	7,1	7,7	Ιαν-Μάρ
Ποσοστό πληθωρισμού (ΔΤΚ) (Δεκ/Δεκ)	(μεταβολή %)		54,8	40,7	30,3	
Συναλλαγματική ισοτιμία (τέλος περιόδου)	(λεί ανά USD)		18255	25926	31597	
Δημοσιονομικό αποτέλεσμα	(% του ΑΕγχΠ)	(5)	-3,8	-4,0	-2,8	Ιαν-Νοέ
Ισοζύγιο πληρωμών						
Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	(εκατ. USD)		9854	12133	11157	Ιαν-Οκτ
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών	(% του ΑΕγχΠ)		-4,1	-3,7	-5,0	Ιαν-Νοέ
Καθαρές εισροές άμεσων ξένων επενδύσεων	(εκατ. USD)		1025	1038	867	Ιαν-Οκτ
Επίσημα συναλλαγματικά αποθέματα, περιλ. του χρυσού (τέλος περιόδου) εκατ. USD			1526	2470	3926	
σε μήνες εισαγωγών αγαθών και υπηρεσιών			1,6	2,1	2,6	Οκτ
Εξωτερικό χρέος						
Εξωτερικό χρέος σε μετατρέψιμο νόμισμα (τέλος περιόδου)	(εκατ. USD)		9138	10475	11450	Οκτ
Εξυπηρέτηση χρέους σε μετατρέψιμο νόμισμα κεφάλαιο	(εκατ. USD)	(6)	3415	1953	2147	Ιαν-Νοέ
τόκοι	(εκατ. USD)		2948	n.a.	n.a.	
Εξωτερικό χρέος/ΑΕγχΠ	(%)		467	n.a.	n.a.	
Εξωτερικό χρέος/εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	(%)		26,1	28,5	30,2	Οκτ
Εξυπηρέτηση χρέους/εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	(%)	(6)	92,7	86,3	85,7	Οκτ
Υπερήμερες οφειλές (κεφαλαίου και τόκων)	(%)		34,6	16,1	17,4	Ιαν-Οκτ
Συμφωνίες ελάφρυνσης και αναδιάρθρωσης χρέους	(εκατ. USD)		καμία	καμία	καμία	
Δείκτες κινδύνου για τα χρηματοδοτικά ανοίγματα της ΕΕ						
Ανοίγμα ΕΕ/συνολικό ανοίγμα ΕΕ	(%)	(1)	6,2	7,1	8,8	
Ανοίγμα ΕΕ/εξωτερικό χρέος	(%)		7,5	7,4	8,7	
Ανοίγμα ΕΕ/εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	(%)		6,9	6,4	9,0	
Συμφωνίες με το ΔΝΤ						
Είδος			SBA	SBA	SBA	
(Ημερομηνία)			(8/99-3/00)	(8/99-2/01)	(9/01-3/03)	
Εντός χρονοδιαγράμματος συμφωνημένων στόχων			όχι	όχι	(6)	
Δείκτες βαθμολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας από την αγορά						
Moodys: βαθμολόγηση μακροπρόθεσμου χρέους σε συνάλλαγμα (τέλος περιόδου)			B3	B3	B2	
S&P: βαθμολόγηση μακροπρόθεσμου χρέους σε συνάλλαγμα (τέλος περιόδου)			B-	B	B	
Euromoney			03/99 09/99	03/00 09/00	03/01 09/01	
Θέση στην κατάταξη			89 95	107 103	83 82	
(αριθμός χωρών)	(2)		(180) (180)	(180) (185)	(185) (185)	
The Institutional Investor			03/99 09/99	03/00 09/00	03/01 09/01	
Θέση στην κατάταξη			76 85	92 85	89 85	
(αριθμός χωρών)	(2)		(136) (136)	(145) (145)	(145) (145)	
Βαθμολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας		(3)	31.2 28.7	27.5 30.3	28.3 29.1	

Υποσημειώσεις

(1) (2) (3) Βλέπε επεξηγηματικές σημειώσεις στην αρχή των πινάκων.

(4) Μεθοδολογία ILO

(5) Το μέγεθος του 1999 είναι εκτίμηση

(6) Για το 2000, μόνο μεσο- και μακροπρόθεσμο χρέος

Δείκτες κινδύνου χώρας					
Χώρα: Αρμενία					
Πραγματική αύξηση ΑΕγχΠ	(%)	υποσημ.	1999	2000	2001
Βιομηχανική παραγωγή	(μεταβολή %)		3,3	6,0	9,5
Ποσοστό ανεργίας (τέλος περιόδου)	(% του εργατικού δυναμικού)		5,2	6,4	3,8
Ποσοστό πληθωρισμού (ΔΤΚ) (Δεκ/Δεκ)	(μεταβολή %)		11,1	11,7	11,1
Συναλλαγματική ισοτιμία (τέλος περιόδου)	(ντράμ ανά USD)		2,0	0,4	2,9
			524	552	560
Δημοσιονομικό αποτέλεσμα	(% του ΑΕγχΠ)		-5,2	-4,9	-4,8
Ισοζύγιο πληρωμών					
Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	(εκατ. USD)		247	307	339
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών	(% του ΑΕγχΠ)		-16,6	-14,5	-11,0
Καθαρές εισροές άμεσων ξένων επενδύσεων	(εκατ. USD)		123	160	n.a.
Επίσημα συναλλαγματικά αποθέματα, περιλ. του χρυσού (τέλος περιόδου) εκατ. USD			331	330	330
σε μήνες εισαγωγών αγαθών και υπηρεσιών			3,7	3,5	3,5
Εξωτερικό χρέος					
Εξωτερικό χρέος σε μετατρέψιμο νόμισμα (τέλος περιόδου)	(εκατ. USD)		855	854	850
Εξυπηρέτηση χρέους σε μετατρέψιμο νόμισμα	(εκατ. USD)		61,3	65,8	n.a.
κεφάλαιο	(εκατ. USD)		42,2	47,3	n.a.
τόκοι	(εκατ. USD)		19,0	18,5	n.a.
Εξωτερικό χρέος/ΑΕγχΠ	(%)		46,3	44,6	41,0
Εξωτερικό χρέος/εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	(%)		346,2	278,2	250,0
Εξυπηρέτηση χρέους/εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	(%)		24,8	21,4	n.a.
Υπερήμερες οφειλές (κεφαλαίου και τόκων)	(εκατ. USD)		n.a.	n.a.	n.a.
Συμφωνίες ελάφρυνσης και αναδιάρθρωσης χρέους			n.a.	n.a.	n.a.
Δείκτες κινδύνου για τα χρηματοδοτικά ανοίγματα της ΕΕ					
Άνοιγμα ΕΕ/συνολικό άνοιγμα ΕΕ	(%)	(1)	0,2	0,2	0,1
Άνοιγμα ΕΕ/εξωτερικό χρέος	(%)		2,9	2,5	1,7
Άνοιγμα ΕΕ/εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	(%)		9,9	6,9	4,2
Συμφωνίες με το ΔΝΤ					
Είδος			ESAF		PRGF
(Ημερομηνία)			(12/98-11/99)		(05/01-05/04)
Εντός χρονοδιαγράμματος συμφωνημένων στόχων			ναι		ναι
Δείκτες βαθμολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας από την αγορά					
Moodys: βαθμολόγηση μακροπρόθεσμου χρέους σε συνάλλαγμα (τέλος περιόδου)			καμία	καμία	καμία
S&P: βαθμολόγηση μακροπρόθεσμου χρέους σε συνάλλαγμα (τέλος περιόδου)			καμία	καμία	καμία
Eurocompey			03/99 09/99	03/00 09/00	03/01 09/01
Θέση στην κατάταξη (αριθμός χωρών)	(2)		159 134	144 131	114 116
The Institutional Investor			(180) (180)	(180) (185)	(185) (185)
Θέση στην κατάταξη (αριθμός χωρών)	(2)		καμία	καμία	καμία
Βαθμολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας	(3)		καμία	καμία	καμία

Υποσημειώσεις

(1) (2) (3) Βλέπε επεξηγηματικές σημειώσεις στην αρχή των πινάκων.

Δείκτες κινδύνου χώρας					
Χώρα: Λευκορωσία					
		υποσημ.	1999	2000	2001
Πραγματική αύξηση ΑΕγχΠ	(%)		3,4	5,9	3,0
Βιομηχανική παραγωγή	(μεταβολή %)		9,7	8,0	
Ποσοστό ανεργίας (τέλος περιόδου)	(% του εργατικού δυναμικού)		2,0	2,0	2,0
Ποσοστό πληθωρισμού (ΔΤΚ) (Δεκ/Δεκ)	(μεταβολή %)		251,3	108,0	26,0
Συναλλαγματική ισοτιμία (τέλος περιόδου)	(Rbs ανά USD)		905	1180	1620
Δημοσιονομικό αποτέλεσμα	(% του ΑΕγχΠ)		-2,2	-0,6	-1,8
Ισοζύγιο πληρωμών					
Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	(εκατ. USD)		5949	7380	7800
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών	(% του ΑΕγχΠ)		-1,6	-1,3	1,6
Καθαρές εισροές άμεσων επενδύσεων	(εκατ. USD)		150,0	89,9	84,0
Επίσημα συναλλαγματικά αποθέματα, περιλ. του χρυσού (τέλος περιόδου) εκατ. USD			309,0	357,0	343,0
σε μήνες εισαγωγών αγαθών και υπηρεσιών			0,6	0,5	0,5
Εξωτερικό χρέος					
Εξωτερικό χρέος σε μετατρέψιμο νόμισμα (τέλος περιόδου)	(εκατ. USD)		1900	1880	1880
Εξυπηρέτηση χρέους σε μετατρέψιμο νόμισμα κεφάλαιο	(εκατ. USD)		195	182	182
τόκοι	(εκατ. USD)		n.a.	n.a.	n.a.
Εξωτερικό χρέος/ΑΕγχΠ	(%)		15,5	12,5	9,5
Εξωτερικό χρέος/εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	(%)		22,3	17,2	12,4
Εξυπηρέτηση χρέους/εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	(%)		2,1	1,5	1,4
Υπερήμερες οφειλές (κεφαλαίου και τόκων)	(εκατ. USD)		n.a.	n.a.	n.a.
Συμφωνίες ελάφρυνσης και αναδιάρθρωσης χρέους			καμία	καμία	καμία
Δείκτες κινδύνου για τα χρηματοδοτικά ανοίγματα της ΕΕ					
Άνοιγμα ΕΕ/συνολικό άνοιγμα ΕΕ	(%)	(1)	0,3	0,3	0,2
Άνοιγμα ΕΕ/εξωτερικό χρέος	(%)		1,7	1,5	1,1
Άνοιγμα ΕΕ/εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	(%)		0,5	0,4	0,3
Συμφωνίες με το ΔΝΤ					
Είδος (Ημερομηνία)			-	-	-
Εντός χρονοδιαγράμματος συμφωνημένων στόχων					
Δείκτες βαθμολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας από την αγορά					
Moody's: βαθμολόγηση μακροπρόθεσμου χρέους σε συνάλλαγμα (τέλος περιόδου)			καμία	καμία	καμία
S&P: βαθμολόγηση μακροπρόθεσμου χρέους σε συνάλλαγμα (τέλος περιόδου)			καμία	καμία	καμία
Euro money			03/99 09/99	03/00 09/00	03/01 09/01
Θέση στην κατάταξη (αριθμός χωρών)		(2)	137 135 (180) (180)	140 129 (180) (185)	131 157 (185) (185)
The Institutional Investor			03/99 09/99	03/00 09/00	03/01 09/01
Θέση στην κατάταξη (αριθμός χωρών)		(2)	122 129 (136) (136)	129 129 (145) (145)	130 130 (145) (145)
Βαθμολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας		(3)	11.9 13.4	12.7 14.4	14 12.5

Υποσημειώσεις

(1) (2) (3) Βλέπε επεξηγηματικές σημειώσεις στην αρχή των πινάκων.

Δείκτες κινδύνου χώρας					
Χώρα: Γεωργία					
		υποσημ.	1999	2000	2001
Πραγματική αύξηση ΑΕγχΠ	(%)		3,0	1,9	4,5
Βιομηχανική παραγωγή	(μεταβολή %)		4,5	10,8	-1,0
Ποσοστό ανεργίας (τέλος περιόδου)	(% του εργατικού δυναμικού)		4,8	5,1	6,4
Ποσοστό πληθωρισμού (ΔΤΚ) (Δεκ/Δεκ)	(μεταβολή %)		10,9	4,6	3,4
Συναλλαγματική ισοτιμία (τέλος περιόδου)	(Λάρι ανά USD)		1,9	2,0	2,1
Δημοσιονομικό αποτέλεσμα	(% του ΑΕγχΠ)		-6,7	-4,1	-2,0
Ισοζύγιο πληρωμών					
Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	(εκατ. USD)		477	521	n.a.
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών	(% του ΑΕγχΠ)		-8,0	-5,4	n.a.
Καθαρές εισροές άμεσων ξένων επενδύσεων	(εκατ. USD)		60	152	n.a.
Επίσημα συναλλαγματικά αποθέματα, περιλ. του χρυσού (τέλος περιόδου) εκατ. USD			132	110	160
σε μήνες εισαγωγών αγαθών και υπηρεσιών			1,6	1,1	1,2
Εξωτερικό χρέος					
Εξωτερικό χρέος σε μετατρέψιμο νόμισμα (τέλος περιόδου)	(εκατ. USD)		1700	1623	1700
Εξυπηρέτηση χρέους σε μετατρέψιμο νόμισμα κεφάλαιο	(εκατ. USD)		99,3	193,8	n.a.
τόκοι	(εκατ. USD)		49,2	144,4	n.a.
Εξωτερικό χρέος/ΑΕγχΠ	(εκατ. USD)		50,1	49,4	n.a.
Εξωτερικό χρέος/εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	(%)		60,0	54,0	52,0
Εξυπηρέτηση χρέους/εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	(%)		356,4	326,3	n.a.
Υπερήμερες οφειλές (κεφαλαίου και τόκων)	(%)		20,8	37,2	n.a.
Συμφωνίες ελάφρυνσης και αναδιάρθρωσης χρέους	(εκατ. USD)		n.a.	n.a.	n.a.
			n.a.	n.a.	Paris Club
Δείκτες κινδύνου για τα χρηματοδοτικά ανοίγματα της ΕΕ					
Άνοιγμα ΕΕ/συνολικό άνοιγμα ΕΕ	(%)	(1)	1,1	0,8	0,7
Άνοιγμα ΕΕ/εξωτερικό χρέος	(%)		6,9	5,7	4,8
Άνοιγμα ΕΕ/εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	(%)		24,6	17,7	n.a.
Συμφωνίες με το ΔΝΤ					
Είδος (Ημερομηνία)			ESAF (07/98-06/99)		PRGF (01/01-01/04)
Εντός χρονοδιαγράμματος συμφωνημένων στόχων			ναι		ναι
Δείκτες βαθμολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας από την αγορά					
Moody's: βαθμολόγηση μακροπρόθεσμου χρέους σε συνάλλαγμα (τέλος περιόδου)			καμία	καμία	καμία
S&P: βαθμολόγηση μακροπρόθεσμου χρέους σε συνάλλαγμα (τέλος περιόδου)			καμία	καμία	καμία
Euromoney			03/99 09/99	03/00 09/00	03/01 09/01
Θέση στην κατάταξη (αριθμός χωρών)	(2)		141 150	155 133	150 148
The Institutional Investor			(180) (180)	(180) (185)	(185) (185)
Θέση στην κατάταξη (αριθμός χωρών)	(2)		03/99 09/99	03/00 09/00	03/01 09/01
Βαθμολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας	(3)		126 127	134 108	112 123
			(136) (136)	(145) (145)	(145) (145)
			10.9 10.8	11.1 21	18.2 15.4

Υποσημειώσεις

(1) (2) (3) Βλέπε επεξηγηματικές σημειώσεις.

Δείκτες κινδύνου χώρας					
Χώρα: Μολδαβία					
		υποσημ.	1999	2000	2001
Πραγματική αύξηση ΑΕγχΠ	(%)		-3,4	1,9	4,8
Βιομηχανική παραγωγή	(μεταβολή %)		-13,6	6,9	14,2
Ποσοστό ανεργίας (τέλος περιόδου)	(% του εργατικού δυναμικού)		2,0	2,1	1,9
Ποσοστό πληθωρισμού (ΔΤΚ) (Δεκ/Δεκ)	(μεταβολή %)		39,3	31,3	6,5
Συναλλαγματική ισοτιμία (τέλος περιόδου)	(λεί ανά USD)		11,6	12,4	13,0
Δημοσιονομικό αποτέλεσμα	(% του ΑΕγχΠ)		-3,2	-1,0	-1,8
Ισοζύγιο πληρωμών					
Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	(εκατ. USD)		469	597	580
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών	(% του ΑΕγχΠ)		-3,8	-9,4	-7,0
Καθαρές εισροές άμεσων ξένων επενδύσεων	(εκατ. USD)		30,5	127,5	127,5
Επίσημα συναλλαγματικά αποθέματα, περιλ. του χρυσού (τέλος περιόδου) εκατ. USD			199	203	228
σε μήνες εισαγωγών αγαθών και υπηρεσιών			3,2	3,4	3,6
Εξωτερικό χρέος					
Εξωτερικό χρέος σε μετατρέψιμο νόμισμα (τέλος περιόδου)	(εκατ. USD)		1465	1530	1515
Εξυπηρέτηση χρέους σε μετατρέψιμο νόμισμα κεφάλαιο	(εκατ. USD)		178,0	90,5	110,0
τόκοι	(εκατ. USD)		n.a.	n.a.	n.a.
Εξωτερικό χρέος/ΑΕγχΠ	(%)		126,5	123,0	121,0
Εξωτερικό χρέος/εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	(%)		312,4	256,3	261,2
Εξυπηρέτηση χρέους/εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	(%)		38,0	15,2	19,0
Υπερήμερες οφειλές (κεφαλαίου και τόκων)	(εκατ. USD)		καμία	καμία	καμία
Συμφωνίες ελάφρυνσης και αναδιάρθρωσης χρέους			καμία	καμία	καμία
Δείκτες κινδύνου για τα χρηματοδοτικά ανοίγματα της ΕΕ					
Άνοιγμα ΕΕ/συνολικό άνοιγμα ΕΕ	(%)	(1)	0,6	0,5	0,4
Άνοιγμα ΕΕ/εξωτερικό χρέος	(%)		4,4	3,3	2,7
Άνοιγμα ΕΕ/εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	(%)		13,6	8,5	7,0
Συμφωνίες με το ΔΝΤ					
Είδος (Ημερομηνία)			EFF (05/96-05/99)	-	PRGF
Εντός χρονοδιαγράμματος συμφωνημένων στόχων			όχι	όχι	όχι
Δείκτες βαθμολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας από την αγορά					
Moodys: βαθμολόγηση μακροπρόθεσμου χρέους σε συνάλλαγμα (τέλος περιόδου)			B2	Caa1	Caa1
S&P: βαθμολόγηση μακροπρόθεσμου χρέους σε συνάλλαγμα (τέλος περιόδου)			καμία	καμία	καμία
Euro money			03/99 09/99	03/00 09/00	03/01 09/01
Θέση στην κατάταξη (αριθμός χωρών)		(2)	117 127 (180) (180)	142 140 (180) (185)	134 143 (185) (185)
The Institutional Investor				03/00 09/00	03/01 09/01
Θέση στην κατάταξη (αριθμός χωρών)			καμία	122 125 (145) (145)	116 118 (145) (145)
Βαθμολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας		(3)	καμία	16 15,8	17,6 16,2

Υποσημειώσεις

(1) (2) (3) Βλέπε επεξηγηματικές σημειώσεις στην αρχή των πινάκων.

Δείκτες κινδύνου χώρας					
Χώρα: Τατζικιστάν					
		υποσημ.	1999	2000	2001
Πραγματική αύξηση ΑΕγχΠ	(%)		3,7	8,3	6,0
Βιομηχανική παραγωγή	(μεταβολή %)		5,6	10,3	15,0
Ποσοστό ανεργίας (τέλος περιόδου)	(% του εργατικού δυναμικού)		3,0	3,0	2,6
Ποσοστό πληθωρισμού (ΔΤΚ) (Δεκ/Δεκ)	(μεταβολή %)		31,3	60,6	15,0
Συναλλαγματική ισοτιμία (τέλος περιόδου)	(Σομόνι ανά USD)		1,4	2,2	2,4
Δημοσιονομικό αποτέλεσμα	(% του ΑΕγχΠ)		-3,1	-0,6	-0,5
Ισοζύγιο πληρωμών					
Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	(εκατ. USD)		666	792	660
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών	(% του ΑΕγχΠ)		-3,4	-6,4	-7,2
Καθαρές εισροές άμεσων ξένων επενδύσεων	(εκατ. USD)		21	22	n.a.
Επίσημα συναλλαγματικά αποθέματα, περιλ. του χρυσού (τέλος περιόδου) εκατ. USD			58	87	96
σε μήνες εισαγωγών αγαθών και υπηρεσιών			1,7	2,4	2,2
Εξωτερικό χρέος					
Εξωτερικό χρέος σε μετατρέψιμο νόμισμα (τέλος περιόδου)	(εκατ. USD)		1214	1330	1300
Εξυπηρέτηση χρέους σε μετατρέψιμο νόμισμα κεφάλαιο	(εκατ. USD)		22,8	58,7	n.a.
τόκοι	(εκατ. USD)		15,8	43,8	n.a.
Εξωτερικό χρέος/ΑΕγχΠ	(%)		7,0	14,9	n.a.
Εξωτερικό χρέος/εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	(%)		117,0	129,0	116,0
Εξυπηρέτηση χρέους/εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	(%)		182,3	164,1	197,0
Υπερήμερες οφειλές (κεφαλαίου και τόκων)	(%)		3,4	7,4	n.a.
Συμφωνίες ελάφρυνσης και αναδιάρθρωσης χρέους	(εκατ. USD)		n.a.	n.a.	n.a.
Δείκτες κινδύνου για τα χρηματοδοτικά ανοίγματα της ΕΕ					
Άνοιγμα ΕΕ/συνολικό άνοιγμα ΕΕ	(%)	(1)	0,5	0,5	0,4
Άνοιγμα ΕΕ/εξωτερικό χρέος	(%)		4,8	3,8	3,5
Άνοιγμα ΕΕ/εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	(%)		8,8	6,4	6,9
Συμφωνίες με το ΔΝΤ					
Είδος (Ημερομηνία)			ESAF (07/98-06/99)	PRGF (10/00-09/01)	PRGF (10/00-09/01)
Εντός χρονοδιαγράμματος συμφωνημένων στόχων			ναι	ναι	ναι
Δείκτες βαθμολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας από την αγορά					
Moodys: βαθμολόγηση μακροπρόθεσμου χρέους σε συνάλλαγμα (τέλος περιόδου)			καμία	καμία	καμία
S&P: βαθμολόγηση μακροπρόθεσμου χρέους σε συνάλλαγμα (τέλος περιόδου)			καμία	καμία	καμία
Euro money			03/99 09/99	03/00 09/00	03/01 09/01
Θέση στην κατάταξη (αριθμός χωρών)	(2)		139 142 (180) (180)	172 176 (180) (185)	165 152 (185) (185)
The Institutional Investor				03/00 09/00	03/01 09/01
Θέση στην κατάταξη (αριθμός χωρών)	(2)		καμία	128 130 (145) (145)	134 135 (145) (145)
Βαθμολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας		(3)	καμία	12.9 14.2	12.3 11.9

Υποσημειώσεις

(1) (2) (3) Βλέπε επεξηγηματικές σημειώσεις στην αρχή των πινάκων.

Δείκτες κινδύνου χώρας					
Χώρα: Ουκρανία					
		υποσημ.	1999	2000	2001
Πραγματική αύξηση ΑΕγχΠ	(%)		-0,4	5,8	7,0
Βιομηχανική παραγωγή	(μεταβολή %)		4,3	12,9	13,0
Ποσοστό ανεργίας (τέλος περιόδου)	(% του εργατικού δυναμικού)		5,4	5,3	4,5
Ποσοστό πληθωρισμού (ΔΤΚ) (Δεκ/Δεκ)	(μεταβολή %)		19,2	25,8	6,1
Συναλλαγματική ισοτιμία (τέλος περιόδου)	(χρίφνα ανά USD)		5,2	5,4	5,3
Δημοσιονομικό αποτέλεσμα (4)	(% του ΑΕγχΠ)		-2,4	-1,5	-1,5
Ισοζύγιο πληρωμών					
Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	(εκατ. USD)		16230	17712	19015
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών	(% του ΑΕγχΠ)		2,7	4,7	3,0
Καθαρές εισροές άμεσων ξένων επενδύσεων	(εκατ. USD)		489	587	795
Επίσημα συναλλαγματικά αποθέματα, περιλ. του χρυσού (τέλος περιόδου) εκατ. USD			1090	1150	2900 (5)
σε μήνες εισαγωγών αγαθών και υπηρεσιών			0,8	1,0	1,9 (5)
Εξωτερικό χρέος					
Εξωτερικό χρέος σε μετατρέψιμο νόμισμα (τέλος περιόδου)	(εκατ. USD)		11879	10368	10733
Εξυπηρέτηση χρέους σε μετατρέψιμο νόμισμα κεφάλαιο	(εκατ. USD)		1964	2373	1198 (6)
τόκοι	(εκατ. USD)		860	1039	524 (6)
Εξωτερικό χρέος/ΑΕγχΠ	(εκατ. USD)		1104	1334	674 (6)
Εξωτερικό χρέος/εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	(%)		39,0	36,2	28,5
Εξυπηρέτηση χρέους/εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	(%)		73,2	58,5	56,4
Υπερήμερες οφειλές (κεφαλαίου και τόκων)	(%)		12,1	13,4	6,3 (6)
Συμφωνίες ελάφρυνσης και αναδιάρθρωσης χρέους	(εκατ. USD)		καμία	ναι	ναι
			ναι	ναι	ναι
Δείκτες κινδύνου για τα χρηματοδοτικά ανοίγματα της ΕΕ					
Άνοιγμα ΕΕ/συνολικό άνοιγμα ΕΕ	(%)	(1)	3,3	2,9	2,5
Άνοιγμα ΕΕ/εξωτερικό χρέος	(%)		3,1	3,1	2,7
Άνοιγμα ΕΕ/εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	(%)		2,3	1,8	1,5
Συμφωνίες με το ΔΝΤ					
Είδος (Ημερομηνία)			EFF (09/98-03/01)	EFF (09/98-03/01)	EFF (09/98-09/02)
Εντός χρονοδιαγράμματος συμφωνημένων στόχων			όχι	ναι	ναι
Δείκτες βαθμολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας από την αγορά					
Moody's: βαθμολόγηση μακροπρόθεσμου χρέους σε συνάλλαγμα (τέλος περιόδου)			Caa1	Caa1	Caa1
S&P: βαθμολόγηση μακροπρόθεσμου χρέους σε συνάλλαγμα (τέλος περιόδου)			καμία	καμία	B
Eurocomoney			03/99 09/99	03/00 09/00	03/01 09/01
Θέση στην κατάταξη (αριθμός χωρών)	(2)		126 129 (180) (180)	134 115 (180) (185)	122 121 (185) (185)
The Institutional Investor			03/99 09/99	03/00 09/00	03/01 09/01
Θέση στην κατάταξη (αριθμός χωρών)	(2)		112 110 (136) (136)	113 117 (145) (145)	117 113 (145) (145)
Βαθμολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας	(3)		17.2 18.7	18.1 17.7	17.2 17.5

Υποσημειώσεις

(1) (2) (3) Βλέπε επεξηγηματικές σημειώσεις στην αρχή των πινάκων.

(4) Σε μετρητά, τα έσοδα από ιδιωτικοποιήσεις εμφανίζονται ως χρηματοδοτικό στοιχείο.

(5) Δεδομένα τέλους Οκτωβρίου 2001.

(6) Εξυπηρέτηση χρέους μετά την αναδιάρθρωση από τη Λέσχη του Παρισιού τον Ιούλιο του 2001

Δείκτες κινδύνου χώρας					
Χώρα: Αλγερία					
		υποσημ.	1999	2000	2001
Πραγματική αύξηση ΑΕγχΠ	(%)		3.3	2.4	3.0
Βιομηχανική παραγωγή	(μεταβολή %)		4.8	3.1	na
Ποσοστό ανεργίας (τέλος περιόδου)	(% του εργατικού δυναμικού)		~30	~30	~30
Ποσοστό πληθωρισμού (ΔΤΚ) (Δεκ/Δεκ)	(μεταβολή %)		2.6	0.3	3.4
Συναλλαγματική ισοτιμία (τέλος περιόδου)	(Δηνάρια ανά USD)		69.3	75.3	77.1
Δημοσιονομικό αποτέλεσμα	(% του ΑΕγχΠ)		-0.4	9.9	4.0
Ισοζύγιο πληρωμών					
Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	(εκατ. USD)		12300	21650	18600
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών	(% του ΑΕγχΠ)		0.0	16.8	8.6
Καθαρές εισροές άμεσων ξένων επενδύσεων	(εκατ. USD)		460	420	1970
Επίσημα συναλλαγματικά αποθέματα, περιλ. του χρυσού (τέλος περιόδου) εκατ. USD			4400	11900	18036
σε μήνες εισαγωγών αγαθών και υπηρεσιών			4.6	12.2	17
Εξωτερικό χρέος					
Εξωτερικό χρέος σε μετατρέσιμο νόμισμα (τέλος περιόδου)	(εκατ. USD)		28300	25500	22420
Εξυπηρέτηση χρέους σε μετατρέσιμο νόμισμα	(εκατ. USD)		5332	4507	4900
κεφάλαιο	(εκατ. USD)		3521	n.a.	3100
τόκοι	(εκατ. USD)		1810	n.a.	1800
Εξωτερικό χρέος/ΑΕγχΠ	(%)		59.1	47.9	40.7
Εξωτερικό χρέος/εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	(%)		217.1	113.0	123
Εξυπηρέτηση χρέους/εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	(%)		39.6	20.9	26
Υπερήμερες οφειλές (κεφαλαίου και τόκων)	(εκατ. USD)		καμία	καμία	καμία
Συμφωνίες ελάφρυνσης και αναδιάρθρωσης χρέους	(εκατ. USD)		καμία	καμία	καμία
Δείκτες κινδύνου για τα χρηματοδοτικά ανοίγματα της ΕΕ					
Άνοιγμα ΕΕ/συνολικό άνοιγμα ΕΕ	(%)	(1)	8,7	10,7	8,8
Άνοιγμα ΕΕ/εξωτερικό χρέος	(%)		3,4	4,6	4,5
Άνοιγμα ΕΕ/εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	(%)		7,8	5,4	5,4
Συμφωνίες με το ΔΝΤ					
Είδος			CCFF	-	-
(Ημερομηνία)			(05/1999)		
Εντός χρονοδιαγράμματος συμφωνημένων στόχων			ναι		
Δείκτες βαθμολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας από την αγορά					
Moody's: βαθμολόγηση μακροπρόθεσμου χρέους σε συνάλλαγμα (τέλος περιόδου)			καμία	καμία	καμία
S&P: βαθμολόγηση μακροπρόθεσμου χρέους σε συνάλλαγμα (τέλος περιόδου)			καμία	καμία	καμία
Eurotooney			03/99 09/99	03/00 09/00	03/01 09/01
Θέση στην κατάταξη (αριθμός χωρών)	(2)		113 117	99 96	85 92
The Institutional Investor			(180) (180)	(180) (185)	(185) (185)
Θέση στην κατάταξη (αριθμός χωρών)	(2)		03/99 09/99	03/00 09/00	03/01 09/01
Βαθμολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας	(3)		93 93	91 81	80 83
			(136) (136)	(145) (145)	(145) (145)
			25.2 26.5	27.7 33.1	31.6 30.6

Υποσημειώσεις

(1) (2) (3) Βλέπε επεξηγηματικές σημειώσεις στην αρχή των πινάκων.